

Књига пророка Исаије

¹ Виђење Исаије сина Амоцова, што је за Јуду и Јерусалим видео у време Јудиних царева: Озије, Јотама, Ахаза и Језекије.

Неразумни и грешни народ

² Чујте, небеса! Слушај, земљо,
јер говори Господ:
„Синове сам васпитао и подигао,
а они се одметнуше од мене.

³ Во познаје власника својега
и магарац јасле господара својега.
Израиљ не зна;
народ мој не разуме!“

⁴ Јао, грешнога ли пука,
народа огрезлог у кривици,
потوماка злочиначких,
синова покварењачких!
Господа су оставили;
Светитеља Израиљевог презрели,
леђа му окренули.

⁵ Где још да ударим,
одметници тврдокорни?
Сва је глава болна
и све срце изнемогло;

⁶ од пете до главе здравог места нема,
него су убоји и модрице и ране отворене;
очишћене нису,
у завојима нису,
уљем заблажене нису.

7 Опустошена вам је земља,
огањ вам је градове попалио,
ваше њиве пред вама харају туђинци.
Пустош је као кад опустоше туђинци.

8 Остављена је ћерка сионска
као сеница у винограду,
као колиба у градини за краставце,
као град под опсадом.

9 Да нам Господ над војскама
није оставио остатка,
као Содом били бисмо,
слични Гомори били бисмо.

10 Реч Господњу чујте,
главари содомски!
Закон Бога нашег послушајте,
народе гоморски!

11 „Шта ли ће мени мноштво жртава ваших?
– говори Господ.
Сит сам овнујских свеспалница
и наслага лојних са телади гојних.
И крв од бикова и јагањаца и јараца
не мили се мени.

12 Кад долазите да ми се покажете,
ко то тражи од вас
да по мојим предворјима трупкате?

13 Не умножавајте безвредне приносе,
кађење на које се гадим;
младине и суботе, сазивање сазива,
не подносим зле* свечаности.

14 Младине ваше и празнике,
то мрзи душа моја,
то је терет за ме,
додија ми подносити.

* **1:13** Или: *идолске, грешне.*

15 Кад за молитву ширите руке своје,
ја од вас одвраћам очи своје;
и кад продужујете молитву,
ја вас не слушам.

Ваше су руке огрезле у крви.

16 Оперите себе, очистите себе.
Уклоните злоћу дела ваших испред очију мојих.
Престаните зло чинити,

17 учите се добро чинити: тежите праву,
ублажите угњетавање,
дајте права сиротињи,
парничите се у корист удовице.

18 Затим дођите да расправљамо
– говори Господ –
буду ли греси ваши као скерлет,
постаће бели као снег;
буду ли црвени као пурпур,
постаће као вуна.

19 Ако будете вољни и послушате,
добра земаљска јешћете.

20 А ако одбаците и буните се,
мач ће вас прогутати
– јер уста Господња рекоше.“

Тужбалица над Јерусалимом

21 Како се претвори у блудницу
верна насеобина!

Била је пуна правичности,
у њој је боравила правда,
а сада су убице.

22 Твоје је сребро као згура постало.
Твоје пиће се разводнило.

23 Твоји главари су се одметнули,
с крадљивцима другови су постали.

Сваки се граби за мито
и хрли за поклонима.

Право сиротињи они ускраћују;
удовичина парница до њих не досеже.

24 Зато говори Господар,
Господ над војскама, Силни Израиљев:
„Ах, кад се искалим на противницима
и кад се осветим непријатељима!

25 Кад руку на тебе испружим,
да лужином згуру твоју очистим,
да из тебе онечишћења уклоним.

26 Па ти судије опет поставим као некад,
саветнике као од давнина,
те да те прозову
'Град праведности',
'Верна насеобина.'“

27 Правда ће откупити Сион,
и праведност покајнике његове;

28 а преступници и грешници заједно ће се скршити
и они који напуштају Господа погинуће.

Против обожавања светог дрвета

29 „Због племенитог дрвећа ће се стидети,
зато што их славите;

и због лугова ћете се црвенети,
зато што сте их изабрали.

30 Ви ћете бити слични храсту,
с лишћем што се на њему суши.
Налик лугу у ком воде нема.

31 И скривено благо ће бити као кучина,
и онај ко га начини као варница –
обоје ће заједно изгорети,

а нико неће гасити.“

2

Мир неуздрмани

¹ Виђење Исаије сина Амоцова за Јуду и Јерусалим.

² Догодиће се у последње дане
и гора Дома Господњег

биће постављена врх гора,
и узвишена изнад брегова.

Сви пуци према њој ће се стицати.

³ Многи народи ће ходати и говорити:

„Хајде, попнимо се на гору Господњу,
у Дом Бога Јаковљева,
те да нас он научи путевима својим,
и да ми ходамо стазама његовим.“

Јер ће поучење изаћи са Сиона,
и реч Господња из Јерусалима.

⁴ Па ће он бити судија међу пуцима,
и он ће бити меродаван за народе многе;
те ће они мачеве прековати у раонике,
а копља у српове.

Неће више народ против народа подизати мачеве,
нити ће се више учити ратовању.

⁵ Доме Јаковљев, хајдемо,
у светлости Господњој да ходамо!

Долазак Господњи

⁶ Та, ти си напустио свој народ,
дом Јаковљев.

Зато што су пуни врачања са истока
и гатара као Филистејци,

и деци туђинаца они се умиљавају.

⁷ Његова земља је сребра и злата пуна,

и ризницама његовим нема броја;
његова земља је коња пуна,
и колима његовим нема броја.

⁸ Његова је земља идола пуна,
и пред делом руку својих они ницице падају,
пред оним што прсти њихови начинише.

⁹ Ипак, човек ће се савити,
и муж ће се понизити,
а ти им нећеш опростити.

¹⁰ Уђи у стену, сакриј се у прашину
пред страхом Господњим,
пред сјајем величанства његова.

¹¹ Охоли човеков поглед биће скрхан
и бахатост људска понижена.
Господ ће бити узвишен, он једини – у дан онај.

¹² Јер биће то дан Господа над војскама
против свих поноситих и надмених,
против свих што се узвисише
да их он обори;

¹³ против свих кедрова ливанских, високих и
уздигнутих,
и против свих храстова васанских,

¹⁴ и против свих гора високих,
и свих брегова уздигнутих;

¹⁵ и против сваке куле високе,
и против свих зидина утврђених;

¹⁶ против свега бродовља тарсиског,
и против свих бродова раскошних.

¹⁷ Охолост људска биће скршена,
и надменост људска понижена.

Господ ће бити узвишен,
он једини – у дан онај,

¹⁸ а идоли ће нестати потпуно.

- 19 Нека уђу у пећине стеновите,
и у земунице у прашини,
пред страхом Господњим,
пред сјајем величанства његова,
кад устане да потресе земљу.
- 20 У дан онај човек ће побацати
своје идоле сребрне и своје идоле златне,
што су их њему начинили,
да се клања ницице
кртицама и слепим мишевима.
- 21 Улазиће у пећинске шупљине
и у распуклине у стенама
пред страхом Господњим,
пред сјајем величанства његова,
кад устане да потресе земљу.
- 22 Чувајте се, дакле, од човека!
Он дах има у ноздрвама.
Та, шта он вреди?

3

Безвлашће у Јерусалиму

- 1 Гле, Господар,
Господ над војскама,
одузима Јерусалиму и Јуди
снабдевање и издржавање,
снабдевање хлебом и снабдевање водом,
2 јунака и ратника,
судија и пророка,
руководиоца и старешину,
3 педесетника и претпостављеног,
саветника и вештог стручњака,
и онога који се предвиђањем бави.
- 4 „И дајем им дечаке за главаре;
и ћудљиве да над њима управљају.“

5 Народ гоњен бива: човек на човека,
и човек на ближњег својег;
дрски су: дечак на старешину,
и простак на одличника.

6 А свако ће хватати брата својега
у дому оца својега:
„Ти плашт имаш! Дођи! Поглавар буди наш!
Ово расуло узми у руке своје!“

7 А он ће се бранити у онај дан:
„Нећу то да исправљам.
У Дому моме хлеба нема, ни плашта нема.
Немој мене постављати за народног главару.“

8 Јер Јерусалим се руши,
и Јуда пада,
зато што су речи њихове
и дела њихова против Господа
пркошење у лице Слави његовој.

9 Израз лица њиховог против њих сведочи;
и као Содом грехом својим
размећу се и не крију.
Тешко души њиховој!
Сами себи пропаст припремају.

10 Кажите праведнику: биће му добро,
јер ће се хранити плодом дела својих.

11 Тешко опакоме на зло,
јер дела руку његових на њега ће пасти!

12 Народе мој!
Малолетници су њихови тлачитељи
и жене над њим владају.

Народе мој!
Који те воде, они те заводе,

и путеве твојих стаза они су запетљали.

13 На парницу Господ се подиже
и стао је на суд с народима.

14 Господ ће на суд доћи
против старешина народа својега
и против главара њихових:
„То сте ви виноград мој опустошили;
у вашим кућама сте задржали
што сте од сиромаша отели.

15 Шта вам је, те народ мој тлачите
и лице сиромаша дробите?
– говори Господар, Господ над војскама.“

Приговор Сионкама

16 И рече Господ:

„Шта се то шепуре ћерке сионске,
те ходају испружених вратова,
и очима намигују,
корацама ситним корачају,
ланчићима на ногама звецкају?

17 Господар ће учинити да теме ћерки сионских
оћелави.

Господ ће разголитити стидна места њина.“

18 У дан онај ће Господар стргнути блештавост
ланчића и гривни и месечића

19 и наушница и наруквица и копрена

20 и турбана и огрлица и појасића и стакалица с
мирисима и амајлија

21 и прстења и носних колутића

22 и скупочених хаљина и плаштева и огртача и
торбица

23 и шљокица и кошуљица и повезача и капица.

24 Место миомириса биће смрад;
место појаса биће врпца,

место коврца биће обријано теме,
место гиздаве хаљине биће кострет,
место лепоте биће жиг.

Јерусалимске удовице

- ²⁵ Мужеви ће твоји од мача погинути,
у окршајима јунаци твоји,
²⁶ На вратницама твојим ће се кукати и туговати,
на земљи ћеш седети напуштена.

4

- ¹ И седам ће се жена грабити
за једног човека – у дан онај –
и рећи ће: „О свом трошку ћемо се хранити;
о свом трошку ћемо се одевати.
Само нам дај да твоје име носимо;
скини са нас ту срамоту нашу.“

Остатак у Јерусалиму

- ² У дан онај биће Изданаك Господњи на дику и славу,
а земаљски плод на достојанство и величанство
избављенима и Израиљу.
³ Тако, који преостане на Сиону и који преживи у
Јерусалиму, зваће се „свети“, свако ко је уписан међу
живе у Јерусалиму.

Обећање обнове

- ⁴ Кад Господар љагу спере са сионских ћерки, и
обрише крв проливену посред Јерусалима, духом
суда и духом очишћења ватром;
⁵ тад ће Господ створити над целом чврстом гором
сионском, и над саборима њеним: облак и дим дању,
сјај пламена да блешти ноћу, јер ће он, Слава, заклон
поврх свега бити
⁶ и сеница као сенка дању од припеке, штит и
уточиште од олује и пљуска.

5

Песма о винограду

- ¹ Запеваћу миљенику своме,
песму љубавника својега о винограду његовом.
Мој миљеник је виноград имао
на брдашцу родноме.
- ² Он га окопа и од камења очисти,
те лозу племениту у њему посади.
Посред њега он кулу подиже
и у њему муљару сагради.
Чекао је да му роди грожђе,
а он њему изроди вињаге.
- ³ „Сад, становници јерусалимски, и ви, људи Јудејци,
ви будите судије на суду између мене и мог
винограда.
- ⁴ Шта још могох учинити за виноград мој,
а да му нисам учинио?
Зашто? Ја се надах да ће родити грожђе,
а он је изродио вињаге?
- ⁵ И сад да вам кажем
шта ћу да учиним винограду своме:
плот ћу његов уклонити,
нека га пустоше;
зид ћу његов развалити,
нека га изгазе;
- ⁶ у пустош ћу га претворити,
нити ће бити орезан, нити ће бити окопан;
нека сав зарасте у бодље и у трње;
и облацима ћу забранити
да над њим кишу пусте.“
- ⁷ Наиме, виноград Господа над војскама
дом је Израиљев;

и људи Јудејци
засаd су његов премили.
Надао се он праву, а ето крвопролића;
надао се праведности, а ето вапаја.

Тешко онима...

- 8** Тешко онима
који примичу кућу уз кућу, поље уз поље,
састављају док све место не заузму,
те да једини сред земље остану.
- 9** Ушима својим слушаm Господа над војскама:
„Баш ће куће многе опустети,
велике и лепе без житеља остати.
- 10** Јер виноград од десет вата* само ће бачвицу дати,
и засејана мера даће десети део.“
- 11** Тешко онима који рано ране
да се опијају пићем жестокиm,
настављају до расвитка
зато што их вино распаљује.
- 12** Харфе и лире,
бубњеви и фруле и вино на гозбама су њиховим;
а за дело Господње не маре,
и рад руку његових не гледају.
- 13** Зато што знања нема,
народ мој ће у ропство одведен бити;
и славни његови ће од глади умирати,
и мноштво ће његово од жеђи горети.
- 14** Зато је Свет мртвих† ждрело своје развалио,
и неизмерне раље разјапио
да се у њих стрмоглаве слава његова и мноштво
његово
уз буку његову и вику његову.
- 15** И човек ће се савијати,

* **5:10** Око 220 l. † **5:14** У изворном тексту *Шеол*, или подземље, где пребивају душе умрлих.

- и мужеван ће понижен бити,
и силници ће поглед оборити.
- 16 Господ над војскама судом ће се узвисити,
и Бог свети светост ће правдом доказати.
- 17 Јагањци ће као на пашњацима пасти,
и јарци ће по богаташким рушевинама брстити.
- 18 Тешко онима који на себе
кривицу навлаче ужима варалачким
и opakост конопцима колским –
- 19 онима који говоре: „Нека пожуре,
нека похита са оним што чини,
па да видимо.
- Нека се приближи и нека дође Светитељ Израиљев
са оним што је наумио,
па да знамо!“
- 20 Тешко онима који зло добрим називају,
а добро злим;
таму као светлост представљају,
а светлост као таму;
горко као слатко представљају,
а слатко као горко!
- 21 Тешко онима који у својим очима су мудри
и сами пред собом паметни!
- 22 Тешко онима који су у вину силни,
и у мешању жестоких пића храбри;
- 23 који за мито кривца оправдавају,
и праведничку праведност потискују.
- 24 Зато, као што пламени језици стрњику прождиру,
и као што ватра сено прогута,
тако ће корен њихов иструнути,
као прах ће се пупољак њихов разлетети;

зато што одбацише Закон Господа над војскама
и презреше реч Светитеља Израилјева.

Гнев Господњи

25 Зато се распалио гнев Господњи против његовог
народа,
те он на њега подиже руку своју и тако га удари
да се потресосе планине;
па тела њихова леже као смеће посред улица.

Ипак, гнев се његов још не смирује,
још је испружена рука његова.

Надиру Асирици

26 Он подиже ратну заставу народима издалека;
и он им зазвижди до краја земље;
и гле, брзом хитрином они долазе.

27 Међу њима нема ни уморна, ни суштала,
ни дремљива, ни поспана;
ни да им се појас око струка распасује,
ни да им се ремен на сандали дреши.

28 Њихове су стреле добро заштиљене;
њихови су лукови сви запети;
њихових коња копита су као кремен;
њихови су точкови као вихор.

29 Њихова је рика као у лава,
они ричу као млада звер,
и реже, и плене, и односе,
и нико их не спречава.

30 И режаће на њега у дан онај
као море када режи.

Погледа ли неко на земљу,
гле, тама је и тескоба,
и светлост замрачена облацима њеним.

6

Бог позива Исаију

¹ Године кад је умро цар Озија видех Господа како седи на високом и уздигнутом престолу, а скути његовог плашта су испуњавали храм.

² Изнад њега су се поставили шестокрили серафими. Сваки је имао шестора крила: двама је заклањао лице, двама је покривао ноге, а двама крилима је летео.

³ Они су клицали један другом и говорили:
„Свет, свет, свет је Господ над војскама!

Пуна је сва земља славе његове!“

⁴ Од гласа оног који кличе затресли су се довраци на праговима и Дом се напунио димом.

⁵ На то сам рекао: „Тешко мени, пропао сам, јер сам човек нечистих усана, и станујем сред народа нечистих усана; а Цара, Господа над војскама, виделе су очи моје!“

⁶ Тада је један од серафима долетео к мени. У руци му је била жеравица што је хватаљкама узео са жртвеника.

⁷ Њом је дотакао моје усне и рекао: „Ево, ово је дотакло усне твоје, и скинута је кривица твоја, и опроштен је грех твој.“

⁸ Затим сам чуо глас Господарев како говори: „Кога да пошаљем? И ко ће поћи за нас?“

А ја сам рекао: „Ево мене! Пошаљи мене!“

⁹ Он је на то рекао: „Иди и реци том народу:

’Слушаћете и нећете разумети,
гледаћете и нећете видети.’

¹⁰ Отежај салом том народу срце,
оглуви уши његове,
ослепи очи његове,
док прогледају очи његове,
и прочују уши његове,
и разбере срце његово,
и покаје се и исцели га.“

- 11 Тада сам рекао: „Докле, Господару?“
Одговорио је:
„Док су туробни градови без становника,
и куће без човека,
и туробне њиве за пустошење,
12 и Господ отера људство,
и велико разарање буде у самој земљи.
13 Па остане ли у њој десетина,
и она ће се вратити.
И биће спаљен као брест,
и као храст који је оборен до пања свога.
Потомство свето из пања његовог.“

7

Прва опомена Ахазу: најезда са севера

1 У дане Јудиног цара Ахаза, сина Јотама, сина Озијина, подигосе се арамејски цар Ресин и израиљски цар Фекај, син Ремалијин, да ратују против Јерусалима, али нису могли да га освоје.

2 Тада су дојавили династији Давидовој говорећи: „Арамејци су се улогорили у Јефремовој области.“ И задрхтало је срце њихово и срце народа њиховог као кад шумско дрвеће задрхти због ветра.

3 Онда је Господ рекао Исаји: „Изађи да сретнеш Ахаза, ти и син твој Сеар-Јасув, на крај водовода Горњег језера на путу за Бељарево поље,

4 и реци му: 'Пази и буди спокојан и не бој се! И срце твоје нека се не плаши од ова два угарка задимљена, због распаљеног гнева Ресина и Арама и због сина Ремалијина,

5 ни зато што су се заверили против тебе на зло Арам и Јефремовци и син Ремалијин, те говоре:

6 „Кренимо на Јуду и опколимо је и освојимо за себе, и зацаримо усред ње за цара сина Тавеиловог.“

⁷ Говори Господар Господ:
„То се збити неће,
и то бити неће!
⁸ Зато што Арамом Дамаск господари,
а Дамаском Ресин господари,
и кроз шездесет пет година
биће разорени Јефремовци као народ;
⁹ а Јефремовцима Самарија господари,
а Самаријом син Ремалијин господари;
ако не верујете,
нећете се одржати.““

Друга опомена Ахазу: Емануил

¹⁰ Господ је опет проговорио Ахазу и рекао:
¹¹ „Заишти знак од Господа Бога својега било из
дубине бездана било с висине од горе.“
¹² Ахаз је, међутим, одговорио: „Нећу тражити и
нећу искушавати Господа.“
¹³ Тада је Исаија рекао: „Чујте, династију Давидова!
Зар вам је мало што сте дојадили људима, па и Богу
моме хоћете да дојадите?
¹⁴ Зато ће вам сам Господ дати знак: ето, девојка
ће затруднети и сина ће родити, и наденуће му име
'Емануил'*.
¹⁵ Масло и мед јешће да сазна како да одбаци зло и
одабере добро;
¹⁶ јер пре него што дечак сазна како да одбаци зло
и одабере добро, биће напуштена земља за коју се ти
бринеш пред оба цара њена.
¹⁷ Довешће Господ против тебе, и против народа
твог, и против династије твоје дане каквих није било,
од дана кад се Јефремовци одвојише од Јудејаца –
довешће цара асирског.“

* **7:14** Емануил значи Бог је с нама.

Асирија је Божије оруђе

¹⁸ У дан онај зазвиждаће Господ зунзарама на ушћу египатских токова и пчелама по земљи асирској,

¹⁹ да све оне дођу и да нападају по стрмим коритима потока сувих, и по раселинама стена, по трњацима и свим пашњацима.

²⁰ У дан онај, Господар ће обријати бритвом изнајмљеном с ону страну Еуфрата, царем асирским, обријаће главу и длаке с ногу, и браду ће такође збрисати.

²¹ У дан онај, свако ће хранити по јуницу из крда и по две овце,

²² а од обиља обрађеног млека маслом ће се хранити; маслом и медом ће се хранити свако ко у земљи буде преостао.

²³ У дан онај, на сваком месту где је чокота хиљаду, што вреде сребрњака хиљаду, тамо ће бити бодље и трње;

²⁴ са стрелом и луком тамо ће се долазити, јер ће земља бити сва у бодљама и трњу,

²⁵ а по горама свим, где се мотиком копало, нико тамо долазити неће, због страха од бодљи и трња; тамо ће се говеда слати, тамо ће овце газити.

8

Исаија добија сина

¹ Рекао ми је Господ: „Узми велику плочу и на њој напиши народним писмом: 'Брз на грабеж – хитар на плен.'“

² Потом сам за оверу записа узео поуздане сведоке: свештеника Урију и Захарију сина Јеверехијина.

³ Онда сам се приближио пророчици те је она зачала и родила сина. Тада ми је Господ рекао: „Надени му име 'Брз на грабеж – хитар на плен',

4 јер пре него што дечак научи 'тата' и 'мама', носиће се пред цара асирског богатство из Дамаска и плен из Самарије.“

Силоам и Еуфрат

5 Опет ми Господ упути реч говорећи:

6 „Зато што овај народ одбацује
спокојне токове силоамских вода,
а весели се пред Ресином
и пред сином Ремалијиним,

7 гле, зато ће Господар на вас навести
воде с Еуфрата, силне и велике –
цара асирског и сву славу његову –
и оне ће се излити из корита свога
и прелиће се преко свих обала;

8 провалиће у Јуду, разлиће се
и поплавиће је, попеће се до грла њезина,
и крила ће раширити своја преко земље твоје,
о, Емануиле!“

Бог је против завојевача

9 Удружујте се на зло, о, народи, али бићете
смрвљени!

Послушајте ви, даљине земаљске.

Опашите се,
и бићете смрвљени.

Опашите се,
и бићете смрвљени.

10 Смишљајте заверу – биће уништена;
само се ви договарајте – биће узалуд;
зато што је с нама Бог.

Спотичање и посртање

11 Јер Господ ми је овако говорио кад ме је руком
ухватио и кад ме је опоменуо да не идем путем којим
овај народ иде. Рекао је:

12 „Не зовите завером

све што народ овај назива завером;
не бојте се чега се он боји
и нека у вама страха не буде.

13 Господ над војскама, нека вам светиња буде он,
бојте се њега,
нека вас прожима страх од њега.

14 Светилиште биће он,
и камен за спотицање
и стена за посртање
обема династијама израиљским,
замка и мрежа
за све становнике јерусалимске.

15 Многи ће се од њих саплести
и пашће и разбиће се,
заплешће се и ухватиће се.“

Сведочење, откривење, Закон

16 Сачувај сведочење,
запечатити Закон међу ученицима мојим.

17 Ја ћу се поуздати у Господа
који је лице своје сакрио од потомака
Јаковљевих, њему се ја надам.

18 Ево мене и деце коју ми је дао Господ за знак
и чудеса у Израиљу од Господа над војскама, који
борави на гори Сион.

Тама прелази у светло

19 А кад вам буду говорили: „Питајте призиваче
духова и видовњаке који шапућу и мрмљају...!“ Не
треба ли народ да пита свог Бога, него да се код
мртвих распитују за живе?

20 Уз Закон и уз сведочење! Ко ово не рекне, зору
нека не дочека.

21 Лутаће по њој потлачен и гладан; кад изгладни
разјариће се и псоваће свога цара и Бога својега, буде
ли лице према горе окренуо.

22 Буде ли по земљи поглéдао, видеће страхоту и таму и мрак како гуши, и загнатог у страву.

9

Бог се јавља и објављује

¹ Али неће бити мрак што њу гуши као у времену претходном, кад је обезвредио земљу завулоновску и земљу нефталимску, а потоњи ће прославити пут што води ка мору с друге стране Јордана, Галилеју многобожачку.

² Народ који по тами хода,
велику је светлост угледао,
настањене у земљи сена смртнога,
светлост их јарка обасја.

³ Радост си увећао;
пред тобом се радују
као у жетвеној радости,
као што се веселе када плен деле;

⁴ јер јарам на њ натоварен
и обрамицу на његовом рамену,
шибу прогонитеља његова,
ти си поломио као у дан мадијански.

⁵ Та, свака цокула маршира у метеж,
и плашт се натапа у крви,
те ће бити за ватру
храна разгорела.

⁶ Та, нама се мушко дете родило,
нама је син дат;
власт је њему на рамену.

И он ће се звати:
Дивни Саветник, Бог Силни,
Отац Вечни, Владар Миротворни.

⁷ Распростирању власти и миру
неће бити краја
на престољу Давидову

и на царству његову,
да га среди и да га утврди
у праву и у праведности
од сада и до века.
Ревност Господа над војскама
то ће учинити.

Господ плаћа

- 8 Господар је реч послао Јакову
и она је међу Израиљце пала.
- 9 И сав народ њу ће упознати,
Јефремовци и становништво Самарије,
који говоре срцем
надменим и охолим:
- 10 „Ако су опеке пале,
градићемо од тесана камена;
дивље смокве су сасечене,
кедре ћемо тамо подићи.“
- 11 А Господ размешта против Ресина противнике
његове
и подбада непријатеље његове,
- 12 Арамеју спреда, Филистејце страга,
те Израиљ прождиру својим устима.
- Уза све то гнев се његов умирити неће
и рука му испружена остаје.
- 13 Ипак се народ обратио није оном који га је ударио,
и Господа над војскама потражили нису;
- 14 те је Господ одсекао од Израиља главу и реп,
грану и рогоз, у један дан.
- 15 Старешина и лице угледно – то је глава,
а пророк који научава лаж – то је реп.
- 16 Који овај народ воде, они заводе;
који бивају вођени, они пропадају.

17 Зато се Господар његовим младићима радовати
неће,
његовој сиротињи и удовицама смиловати се
неће.

Зато што је сав народ opak и зао,
на сва уста безумно говоре.

Уза све то гнев се његов умирити неће
и рука му испружена остаје.

18 Зато што се opakост као пожар распламсала,
бодље и трње прождире,
шумски честар је упалила,
облаци дима се подижу.

19 Земља пламти од јарости Господа над војскама,
и народ као храна за пожар постаје:
ни свог брата нико не поштеди.

20 Ждере с десна
и опет је гладан;
гута с лева
и опет сит није.

Човек једе свога ближњег месо:

21 Манасијевци Јефремовце,
Јефремовци Манасијевце,
а заједно оба на Јудејце.

Уза све то гнев се његов умирити неће
и рука му испружена остаје.

10

1 Тешко онима који неправедне одредбе одређују
и прописе тлачитељске прописују

2 да би убогоне правду ускратили
и сиромасима народа мог право отели,
како би сиротињу опљачкали.

- 3 И шта ћете у дан казне чинити,
када пропаст из далека дође?
Коме ћете за помоћ утећи?
Камо ћете благо своје оставити?
4 Као робље јамачно пузати
и међу поклане пасти...

Уза све то гнев се његов умирити неће
и рука му испружена остаје.

Против неименованог асирског владара

- 5 „Тешко Асирцу!
Он је гнева мога шиба.
Он је у њиховој руци прут срцбе моје.
6 На пук отпаднички њега сам послао,
на народ који ме је расрдио.
Он нека га оплени и опљачка,
као блато друмско нека га изгази.
7 Али он није тако намеравао,
и у срцу свом није тако смишљао,
него је у срцу свом за затирање,
за истребљивање не малог броја народа.
8 Јер он је говорио:
'Сваки од мојих главара није ли као цар?
9 Није ли Халани као Харкемис?
И није ли Алат као Арфад?
Није ли Самарија као Дамаск?
10 Као што моја рука дохвати царства идолска и
њихове ликове
од Јерусалима и од Самарије;
11 као што учиних са Самаријом
и њеним идолима,
зар да не учиним с Јерусалимом
и његовим иконама?’“

12 И кад Господар избубња све што намерава чинити на гори Сион и у Јерусалиму, онда ћу казнити плод охолог срца цара асирског, и дрскост његових поноситих очију,

13 зато што је рекао:
„Снагом своје руке учиних,
и мудрошћу својом, јер уман јесам;
границе народима уклоних,
и блага њихова опљачках;
као јунак покорих столујуће.

14 Рука моја као гнездо зграби
богатства тих народа.
И као што се купе остављена јаја
сву сам земљу покупио;
и никог не би да крило покрене,
да кљун отвори, да запијуче.“

15 Зар секира да се хвалише над човеком који њоме сече?

Хоће ли се величати тестера над човеком који њом тестери?
Зар палица маше човеком који је потеже,
и штап ли подиже оног који дрво није?

16 Зато ће Господар Господ над војскама
послати скапавање међу његове задригле,
и његову ће славу попалити
као што се ватра распаљује.

17 Светлост Израилева биће та ватра,
и Светитељ његов биће тај пламен:
он ће горети и прождирати бодље његове
и трње његово у једном дану.

18 Красоту шума његових и поља његових
он ће уништити од сржи до коре.
И биће као болесник који копни.

19 Што остане дрва у његовој шуми,

то мало ће и дечак моћи да преброји.

Повратак остатка

- 20 И биће у дан онај остатак Израиљев
и избеглице, потомци Јаковљеви,
неће се више ослањати на онога који их обара,
него ће бивати истински ослоњени
на Господа, Светитеља Израиљева.
- 21 Остатак ће се вратити,
остатак Јаковљев Богу силноме.*
- 22 Та, ако буде народа твојега, Израиља,
као песка морскога,
вратиће се остатак његов.
Одлука је коначна: правда надире.
- 23 Јер у потпуности је одлучио Господ Бог над
војскама:
он то чини у средини целе земље.

Охрабрење

- 24 Зато говори Господар Господ над војскама:
„Народе мој, становници на Сиону,
не бој се Асирца кад те шибом туче,
кад палицу на те подиже
на путу египатском,
- 25 јер још само мало, и јарост је испуњена,
и гнев мој ће их уништити.“
- 26 И Господ над војскама замахнуће бичем на њега
као што удараше Мадијане на Стени Оривовој;
и палица је његова над морем,
и подиже је на путу египатском.
- 27 И биће у дан онај:
биће скинуто бреме његово с твојих рамена
и јарам његов с твојег врата,

* **10:21** Мисли се на месијанску титулу *Бог Силни* из Иса 9,6.

и сломиће се јарам пред помазањем.

Освајач

- 28 Он долази на Ајат,
он је прошао Мигрон,
он распрти пртљаг свој у Михмасу.
- 29 Они прелазе прелазе:
„У Гави ће бити преноћиште за нас.“
Рама дрхће,
а Гаваја Саулова бежи.
- 30 Вришти, ћерко Галимска, што гласније!
Слушај, Лаисе!
Сиромаху, Анатоте!
- 31 Мадмена одлута;
становници гевимски утекоше.
- 32 Још данас ће се у Нову зауставити,
руком маше гори ћерке сионске,
хуму јерусалимском.
- 33 Гле, Господар Господ над војскама
гране креше ужасом,
посечени су врхови усправљени,
они уздигнути су оборени;
- 34 а секиром се шумски густиш расеца,
а од Силног Ливан бива оборен.

11

Долазак праведног цара

- 1 Из пања Јесејева младица ће израсти,
из његова бокора Изданак ће плод донети.
- 2 На њему ће почивати Дух Господњи,
Дух мудрости и разума,
Дух савета и јакости,
Дух знања и богобојазности.
- 3 Њега ће продахнути богобојазност:

те он неће судити према ономе што види,
нити ценити према ономе што чује,

⁴ него ће он по правди судити, и понизнима на земљи
праведну процену изрицати;

шибом речи своје ошинуће земљу,
а дахом из уста убиће опакога.

⁵ Он ће опасати бедра правдом,
и бокове ће повезати верношћу.

⁶ Вук ће боравити с јагњетом
и рис ће лежати с јаретом,
теле и лав заједно ће пасти,
а дечак ће их водити.

⁷ Крава и медведица ће се напасати,
и младунчад њихова заједно ће лежати;
слично волу, и лав ће се сламом хранити.

⁸ Изнад јаме гујине играће се одојче,
а детенце ће ручицу завлачити у легло змијино.

⁹ Зло се више неће чинити, нити ће бити насиља
на светој гори мојој,

јер ће се земља испунити познавањем Господа,
као што је водом испуњено море.

Повратак прогнаних сународника

¹⁰ У дан онај Јесејев корен ће се подићи као застава
на народе, пуци ће тражити њега и одмориште
његово биће славно.

¹¹ У онај дан Господар ће по други пут испружити
руку да откупи остатак свог народа, оне што су
преостали из Асирије и из Египта и из Патроса и из
Куша и из Елама и из Сенара и из Амата и са обала
морских.

¹² Подићи ће заставу за пуке
и сабраће распршене Израилце,
и сакупиће расељене Јудејце,

- са земљина сва четири крила.
- 13 Завист племена Јефремова нестаће,
непријатељи Јуде истребљени биће:
Јефрем више Јуди завидети неће,
нити ће Јуда Јефрему непријатељ бити.
- 14 Они ће за врат сести Филистејцима на западу;
они ће заједно пленити племена на истоку;
руком ће својом држати Едомце и Моавце;
њима ће бити послушни потомци Амонови.
- 15 Господ ће исушити
залив мора египатског,
руком ће замахнути против Еуфрата,
јаром ветра он ће њу разбити
на седам сувих токова,
те ће је људи прелазити у обући.
- 16 И биће пут остатку народа његова,
преживелима из Асирије,
као што је био Израиљцима
кад су се подигли из земље египатске.

12

Песма захвалности

- 1 У онај дан ти ћеш говорити:
„Хвалим те, Господе,
ти си се на мене разгневио,
али и гнев свој одвратио;
још си ме утешио.
- 2 Ево, Бог је спасење моје,
уздам се и нећу се бојати,
јер је Господ снага моја и песма Господња,
он ми је био на спасење.“
- 3 И радосно ћете црпсти воду
из спасоносних извора.
- 4 Ви ћете говорити у дан онај:

„Захваљујте Господу!

Призивајте име његово!

Обзнањујте народима дела његова!

Помињите како је узвишено дело његово!

⁵ Певајте Господу зато што је сазвао дивоту.

Нека то буде по свој земљи знано.

⁶ Кличите и узвисујте, становници Сиона,
јер је велик међу вама Израиљев Светитељ.“

13

Против Вавилона

¹ Пророштво о Вавилону што га виде Исаија син Амоцов:

² „На голетном брду подигните заставу,
њима из гласа вичите,
руком машите:

и нека уђу на кнежевска врата.

³ Ја сам заповедио својим посвећенима,
па сам позвао јунаке своје за гнев мој,
који се веселе величанству моме.“

⁴ Глас је мноштва на горама,
као да је пуно народа.

Глас је буке од царстава,
од сакупљених гомила.

То Господ над војскама
врши смотру војске за бој.

⁵ Долазе из далеке земље,
с небеске границе,

Господ и оруђа љутине његове,
да сву земљу разоре.

⁶ Кукајте, јер је близу дан Господњи,
пустошење од Свемоћног долази.

7 Све су руке зато малаксале,
свако људско срце обамрло,

8 па су се устрашили,
жигање и болови их спопадају,
грче се као породиља;
један зазире од другог,
лица су им лица од пламена.

9 Ево долази дан Господњи,
свирепост моја и љутина и јарост гнева мојега,
да у пустош земљу претвори,
да из ње грешнике истреби;

10 јер небеске звезде и сазвежђа њина
неће више светлошћу сијати,
сунце ће да згасне чим гране

и месец светлост своју неће више одсјајивати;

11 јер ћу казнити васељену за злоћу,
и опаке за кривицу;

и зауставићу понос оholих,
и понизићу надменост насилничку.

12 Човек ће бити ређи од злата жеженога,
људски створ ређи од злата офирскога.

13 Зато ћу небеса потрести
и земља ће се с места свога померити
због срцбе Господа над војскама,
у дан кад се гнев његов разјари.

14 И тада, као срна пред хајкачима,
као овце које нико не сабира,
свако ће гледати према свом народу,
и свако ће побећи у своју земљу.

15 Они ће пробости сваког кога стигну,
и од мача ће пасти свако кога ухвате;

16 пред очима њиховим

одојчад ће им смрскати,
куће њине опљачкати,
жене њихове силовати.

17 Ево, на њих Мидијце подижем.

Они сребро не цене
и они у злату не уживају.

18 Они ће луком пострељати младиће,
на плод утробе се смиловати неће,
над дечацима око им се сажалити неће.

19 Вавилон, украс царствима,
понос гордости халдејске,
биће као Содом и Гомора
када их је Бог опустошио.

20 Он довека неће бити насељен,
од колена до колена биће ненастањен.

И Арапин онде неће подизати шатора,
нити ће пастири онде почивати.

21 Онде ће звери пустињске боравити,
и совуљаге ће им куће напунити,
и нојеви ће онде становати,
а јарци ће тамо скакутати.

22 По њиховим напуштеним зградама завијаће
хијене,
а по њиховим раскошним дворовима шакали.
Ближи се време његово,
а дани му се продужити неће.

14

Господ припрема повратак

1 Та, смиловаће се Господ Јакову,
и опет ће изабрати Израиља;
и даће им да се одморе на свом тлу.
Па ће им се придружити дошљак

и прикључиће се племенима Јаковљевим.

² И узеће их народи

и одвешће их у њихов крај,

а потомство Израилево њих ће населити на
Господњем тлу,

као робове и слушкиње.

И заробиће оне који су њих заробљавали,

и биће господари над својим тлачитељима.

Како нестане Вавилон

³ И биће оног дана: Господ ће ти дати починак од
напора твојих и од невоља твојих и робовања тешког,
чиме су те били тлачили.

⁴ Тад ћеш саставити изреку против вавилонског
цара, ти ћеш говорити:

Како нестане тлачитељ!

Како нестане мучилиште!

⁵ Господ је сломио палицу опаких
и жезло владарско

⁶ што је бесно тукло народе
ударцима што не престајаху,
што је гневно потчињавало пуке,
немилице их прогонило.

⁷ Сва земља се одмара, почива,
пролама се клицање.

⁸ Над тобом се радују чемпреси
и кедри ливански:

„Од како си пао,
не долазе на нас дрвосече.“

⁹ Доле се због тебе Свет мртвих усколебао,
када доћеш, да те он поздрави;
зато он буди преминуле,
све моћнике земаљске;
са својих престола устају
сви цареви разних народности.

- 10 Сви ти они казују и говоре:
„Ти си онемоћао као и ми што смо.
Ти си нама сличан постао.“
- 11 Охолост се твоја у Свет мртвих сруши,
бука твојих лаута;
под тобом је лежај трулежи,
а над тобом покривач од црва.
- 12 Како паде са небеса,
Светлоношо, сине Зорин?
Оборен си ти на земљу,
разоритељ над пуцима.
- 13 А у свом си срцу говорио:
„Попећу се на небеса,
изнад звезда Божијих.
Престо свој ћу подићи
и сешћу на гори саборној,
на ивицама севера.
- 14 Узнећу се на висине над облацима,
изједначићу се са Свевишњим.“
- 15 А ти си у Свет мртвих бачен,
у дубине бездана.
- 16 Који те виде, они те посматрају,
и о теби размишљају:
„Је ли то тај човек
који је земљу тресао, царства дрмао;
17 који је васељену у пустињу претварао
и њене градове рушио;
који затворенике своје кући није пуштао?“
- 18 Цареви разних народа сви почивају у части,
сваки је у својој гробници;
19 а ти си избачен из гроба свог
као неки изданак одурни,

покривен си покланима,
мачем прободенима,
на плоче од раке побацанима,
као изгажена лешина.

20 Ни твој погреб неће бити
као што је погреб њихов,
зато што си своју земљу разорио,
зато што си свој народ поклао.

Нека се никад више
потомство зликовачко не помиње.

21 Спремите покољ потомцима
због кривице њихових отаца,
да се више не подижу, да свет освајају,
те ће сва васељена бити покривена градовима.

Слом Вавилона

22 „Устаћу на њих
– говори Господ над војскама –
и затрћу Вавилону име
и остатак и род и пород
– говори Господ.

23 Па ћу њега у посед предати
јежевима и мочварама.
Почистићу га метлом-затиралицом
– говори Господ над војскама.“

Слом земље Асирије

24 Заклео се Господ над војскама говорећи:
„Што замислих, то се има збити,
што наумих, то ће се догодити.
25 Скршићу Асирца на мојој земљи,
изгазићу на мојим горама.
Њен ће јарам са њих пасти;
њено бремене са њихових плећа.“

26 Таква је одлука донесена против читаве земље;
таква је рука испружена против свих
народности.

27 А кад Господ над војскама одлучи,
ко ће се успротивити?

Кад он руку испружи,
ко ће је одвратити?

Опомена Филистејцима

28 Године кад је умро цар Ахаз било је ово
пророштво:

29 Не радуј се, Филистејо цела,
што се сломи штап што те удара,
јер ће отровница изаћи из змијског клупка
и она ће излећи змаја крилатога.

30 И напасаће се првенци убогих,
и у спокојству почиваће сиромаси;
а твој род ћу поморити глађу,
и побићу што од тебе остане.

31 Кукајте, вратнице! Запомажи, граде!
Стрепи, сва филистејска земљо!
Јер најезда са севера долази,
и чете њезине нико не напушта!

32 Шта ће се тада одговорити
гласницима било кога пука?
„Господ је основао Сион,
и у њему ће бити заштићени сиромаси из његова
народа.“

15

Тужбалица над Моавцима

1 Пророштво против Моава:
„Обноћ је опустошен Ар;
срушен је Моав!

Обноћ је опустошен Кир;
срушен је Моав!

² У храм и Девон она се успиње
на узвишицу да плаче;
над Нававом и над Медевом
нариче народ моавски;
а све су главе оголеле
и све браде обријане;

³ по улицама су врећама заогрнути,
на њиховим крововима и по трговима
сви они наричу
и плачући силазе.

⁴ Есевон и Елеалија јаучу,
глас њихов се чује до Јасе.

Зато дрхћу ратници моавски,
у грчу је душа њихова.

⁵ Зато јеца срце моје због Моаваца,
бегунци њихови беже
до Соара, Еглат-Селисије,
плачући се пењу на Луит;
путем оронајимским
разлеже се јаук над рушевинама.

⁶ Јер су се исушиле воде нимримске,
трава је усахла,
биље пропало,
зеленила више нема.

⁷ Зато ко је нешто уштедео и складишта њихова,
тај ће то носити на Поток врба.

⁸ Јер јаук се разлеже до границе с Моавом,
нарицање му је до Еглајима,
нарицање му је до Вир-Елима.

⁹ Та, пуне су крви воде димонске,
а ја ћу још додати Димону
једног лава на моавске бегунце

и на преостале у земљи.“

16

Моавци беже у Јуду

¹ Шаљите јагње владару земље,
од Селе према пустињи,
до горе Ђерке сионске.

² Слично птици отераној,
слично гнезду растуреном,
биће Ђерке моавске
на газовима потока Арнона.

³ „Дај нам савет!
Донеси пресуду!
Усред поднева сенку своју
као ноћ распростри.
Сакривај прогнанике!
Немој издати бегунце!

⁴ Пусти да к теби утекну прогнанници моавски.
Буди њихов заклон испред пустошника;
јер тлачитељ је скончао,
угњетач је нестао,
пустошење је престало,
газилац је са земље ишчезао.“

⁵ „И тад ће се учврстити престо у милости,
и на њему ће столовати у истини,
у шатору Давидову,
судија који захтева праведност
и вешт је са правдом.“

Тужбалица над Моавом

⁶ Чули смо за моавску надменост,
гордост превелику;
за надменост њихову и охолост њихову.
Испразно је њихово хвалисање.

- 7 Тако нариче Моав,
сви наричу над Моавом,
за кољивом од грозђа из Кир-Ереса*
тугују сасвим сломљени.
- 8 Увенули су засади есевонски,
виногради сивамски,
господари над пуцима
потрше његове одабране лозице.
Допрли су до Јазира,
замицали у пустињу;
огранци су им досезали
да пређу море.
- 9 Зато плачем као што Јазир оплакује винограде
сивамске,
натапам сузама Есевон и Елеалију;
јер над твојом бербом и над твојом жетвом
нестало је клицање,
- 10 весеље и радост.
У виноградима нема цике,
не кличе се од радости;
газилац не гази грозђе у каци,
затворио сам подвикивање.
- 11 Зато утроба моја за Моавом као харфа цвили,
и потресен сам за Кир-Ересом.
- 12 И биће да ће се видети:
на узвишицама умарају се Моавци,
и долазе на светилиште своје
да се моле, али то неће ићи.

Реч за Моав

- 13 Ово је реч што је Господ некад рекао за Моав.

14 Сад, пак, Господ каже говорећи: „За три године, као три године најамничке, моавска ће слава

* **16:7** Кир-Аресет према изворном тексту, што је највероватније исто место споменуто у ст. 11.

потамнети са свим великим мноштвом, а оно мало остатка биће ситно и слабашно.“

17

Реч за Дамаск

- ¹ Пророштво против Дамаска:
„Гле, Дамаск ће престати да буде град,
и постаће гомила крхотина.
- ² Његови градови око Ароира
биће за стада и лежаће,
и неће бити застрашитеља.
- ³ Јефремово племе изгубиће утврђење,
и Дамаск царство;
а остатку Арама ће се догодити
што и слави потомака Израиљевих –
говори Господ над војскама.
- ⁴ И биће у дан онај: смањиће се слава Јаковљева
и спласнуће им сало на телу.
- ⁵ И биће као кад жетелац жање жито,
и рука му класје хвата;
као кад се скупља класје
у рефаимској долини –
- ⁶ само ће пабирци остати;
или као кад се маслина отресе:
две-три зреле на врху горње гране,
четири-пет на гранама дрвета –
говори Господ, Бог Израиљев.“

Окончање идолопоклонства

- ⁷ У дан онај човек ће погледати свога Саздатеља,
и управиће очи своје према Светитељу
Израиљеву.
- ⁸ Неће више погледати на жртвенике,
на дело својих руку; неће више гледати

шта његови прсти начинише:

Аштартине ступове и стубове у част Сунца.

Против идолских вртова

⁹ У дан онај утврђени градови његови ће бити као остављени у шуми, као горња грана што је оставише пред потомцима Израиљевим; и биће пустошење.

¹⁰ Зато што си заборавио Бога који те спасава,
и ниси се сетио Стене која ти даје снагу;
зато садиш љупке садове,

и калечиш туђинске младице;

¹¹ у дан кад их посадиш, оне израсту,
а ујутру твоје саднице су бокор;
али жетва одлете у дан невоље,
у дан бола коме лека нема.

Најезда многих народа

¹² Јао, бука многих народа,
буче као што бучи море;
шум светине која шуми
као силне воде што шуморе.

¹³ Народи шуморе као силне воде што шуморе,
али кад им он запрети, они беже далеко,
и развејани као плева по горама на ветру,
као вртложићи пред вихором.

¹⁴ Дође вече, ето страха;
пре сванућа њега више нема.
Тако пролазе они који нас плене,
и коб је оних који нас пљачкају.

18

Реч против Куша

¹ Тешко земљи размахнутих крила,
с оне стране кушанских река,

² која морем шаље гласнике,

и водом у чамцима рогозним.

Идите, хитри весници,
пуку лепа стаса и тамне пути,
народу ког се боје и надаље,
пуку жилавом и завојевачком,
чијом земљом се преплићу реке.

³ Сви становници васељене,
жители земље,
кад се застава на горама подигне,
гледајте;
и кад рог затруби,
слушајте.

⁴ Јер мени говори Господ:
„Одмараћу се и посматрати са својег места,
као жега зажарена над светлошћу,
као росни облак кад је жега током жетве.“

⁵ Пре бербе, кад процвета лоза,
дозревање гроздова је у јеку,
и секачима ће посећи младице,
и одстранити посечене лозице.

⁶ Заједно ће бити остављени
грабљивицама горским и зверима по земљи:
грабљивице ће на њима летовати,
и све звери земаљске зимовати.

⁷ У то време дар доносиће Господу над војскама
пук лепа стаса и тамне пути,
народ ког се боје и надаље,
пук жилав и завојевачки,
чијом земљом преплићу се реке,
к месту где је име Господа над војскама, гори Сион.

19

Реч против Египта

- ¹ Пророштво против Египта.
Ево, Господ јаше на лаку облаку,
и у Египат стиже.
Дрхћу пред њим египатски идоли,
Египћанима срце у грудима обамире.
- ² „Подбошћу Египћане против Египћана,
и човек ће се борити против брата својега,
и човек против друга својега,
град против града,
царство против царства.
- ³ Египат ће клонути духом.
Ја ћу спречити његове намере,
те ће тражити код идола и код врача­ра,
код призивача духова и код видовњака.
- ⁴ Египћане ћу ја предати
у руке окрутном господару;
цар жестоки над њима ће владати
– говори Господар Господ над војскама.“
- ⁵ Из реке ће испарити воде,
корита ће речна пресахнути и пресушити,
- ⁶ усмрдеће се прокопи,
сахнуће рукавци египатски и пресушиће.
Увенуће трска и рогоз.
- ⁷ Ливаде крај Нила, крај ушћа Нила,
и сви усеви крај Нила усахнуће;
биће одбачени и неће их више бити.
- ⁸ И туговаће рибари,
и јадиковаће који бацају у Нил удицу,
и биће уплакани који мреже по води бацају.
- ⁹ И постидеће се који обрађују лан,
влачари и ткачи платна белогa.
- ¹⁰ Срушене су уставе његове,

растужиће се који граде за плату.

11 Ах, главари соански су лудаци,
мудри саветници фараонови саветују глупаво.
Како то говорите фараону:
„Ученик сам мудрих људи,
ученик сам древних царева.“?

12 Где ли су ти твоји мудраци?
Нека ти дојаве и нека обзнане:
Шта је Господ над војскама
за Египат наумио?

13 Главари соански су луди,
преварише се кнезови нофски,
они заводе Египат,
његове племенске угледнике.

14 Господ је у њих улио духа забуне,
те Египат смућују
у свему што он чини,
јер се тетуре као пијаница кад повраћа.

15 Више неће бити у Египту рада,
било да га чини глава или реп,
било палма или сита.

Египат и Асирија долазе Богу

16 У дан онај Египћани ће бити као жене, дрхтаће
и стрепеће кад Господ над војскама на њих руком
замахне, којом он маше над њима.

17 Тле јудејско на ужас Египту ће бити; бојаће се
ко год му га помене, због намере што је Господ над
војскама за Египат наумио.

18 У дан онај биће у земљи египатској пет градова
где ће се језиком хананским говорити и где ће се
Господу над војскама заклињати; „град Ахерес“*

* **19:18** Хелиополис – град Сунца.

рећи ће за једнога.

¹⁹ У дан онај биће жртвеник Господњи усред земље египатске, и стуб посвећен Господу близу границе његове.

²⁰ И биће знак и сведочанство за Господа над војскама у земљи египатској: кад против тлачитеља призову Господа, он ће им послати спаситеља и војсковођу – избавитеља.

²¹ И Господ ће себе обзнанити Египћанима, и Египћани ће познати Господа у дан онај, и служиће му жртвама и приносима, заветоваће Господу завете и извршаваће.

²² Господ ће Египћане ударити тешко, али ће их исцелити; и они ће се Господу обратити, и он ће их услишити и излечити.

²³ У дан онај друм ће бити од Египта до Асирије: Асирци ће долазити у Египат и Египћани у Асирију. Египћани и Асирци служиће Господу.

²⁴ У дан онај Израил ће бити трећи са Египтом и Асиријом, да буду благослов усред земље.

²⁵ Благословиће их Господ над војскама:
„Нека је благословен – говориће се –
мој народ египатски,
и дело руку мојих, Асирија,
и достојање моје, Израил.“

20

Асирци освајају Азот

¹ Оне године кад је у Азот дошао Тартан, кога је послао Саргон, цар асирски, и заратио на Азот и заузео га,

² негде у то време рече Господ преко Исаије, сина Амоцова. Рече му: „Иди и скини кострет с бедара и

изуј обућу с ногу својих.“ Он је то учинио, те је ходао неодевен и бос.

³ Тад је Господ рекао: „Како је слуга мој Исаија три године ходао неодевен и бос, као знак и знамење Египћанима и Кушанима,

⁴ тако ће цар асирски одвести робље из Египта и изгнанике из Куша, младе и старе, неодеване и босе, откривених задњица на срамоту Египту.

⁵ Тада ће се збунити и застидети због Куша, своје узданице, и Египта, поноса својега.

⁶ И говориће у дан онај становници овог приморја: 'Ето, то је узданица наша, камо смо бежали да нам помогне, да нас избави од цара асирског. А како ми да утекнемо?’“

21

Пропаст Вавилона

¹ Пророштво приморској пустињи.
Као што вихори по Негеву хује,
из пустиње пристижу,
из земље страхотне.

² Откривено ми је страшно виђење –
подлац подлост чини, пустошник пустоши:
„На јуриш, Еламе! На опсаду, Мидијо!
Докрајчићу све уздахе њене!“

³ Зато бедра моја пробадају пробади;
болови ме спопадају као породилу;
смућен сам над оним што чујем,
ужаснут сам пред оним што видим.

⁴ Збуњено је срце моје,
гроза ме снађе.
Сутон мог уживања

претвори се у језивост.

⁵ Постави сто!

Простири простирку!

Једи! Пиј!

Устајте, главари!

Мажите штитове!

⁶ Јер Господ је мени овако рекао:

„Иди, постави стражара!

Па што види, то нека ти јави.

⁷ Ако види коњанике,

како јашу по двојица,

јахаче на магарцима,

јахаче на камилама,

нека добро пази,

нека пази што пажљивије.“

⁸ И повика стражар* са стражарнице:

„Господару мој, стојим дању непрестано,

и целу ноћ на банку где сам постављен.

⁹ И гле ово: долазе коњаници,

јашу по двојица.

Тада он проговори и рече:

’Паде, паде Вавилон!

Сви кипови његових богова

о земљу се разбише.“

¹⁰ Вршено моје, зрно с гумна мојег! –

што сам чуо

од Господа над војскама, Бога Израилева,

то вам објављујем.

* **21:8** У изворном тексту стоји *лав*, што чини тешкоћу у разумевању, посебно према постављању *стражара* у ст. 6. Највероватније је због сличности ове две речи на јеврејском дошло до грешке у преписивању.

Реч за Думу†

11 Пророштво о Думи.

Дође ми зов из Сира:

„Стражари, које је доба ноћи?

Стражари, које је доба ноћи?“

12 Стражар одговара:

„Долази јутро, па опет ноћ.

Ако ћете искати, иштите!

Вратите се! Дођите!“

Опомена Арапима

13 Пророштво Арапима.

У честарима арапским почивате,
каравани дедански.

14 Приступите жедном, изнесите воду,
становници земље темеске,
с хлебом својим пред бегунце изађите.

15 Јер они беже пред мачевима,
испред мача исуканог,
и испред лука напетог,
и испред боја жестокога.

Реч против Кидра

16 Да, овако ми је рекао Господар: „Још једна година, као што су године најамничке, и ишчезнуће сва слава кедарска.

17 Од многобројних стрелаца међу мушкарцима из Кедра, мало ће их остати. Јер је то рекао Господ, Бог Израиљев.“

22

Реч о долини виђења

1 Пророштво о Долини виђења.

† 21:10 Дума значи тишина, и игра је речи са именом Едом.

- Шта ти је сад,
те се пењеш сав на кровове?
² Препун вреве, граде бучни,
шехеру разиграни!
Изгинули твоји од мача не падоше,
нити мртви твоји у боју.
³ Сви твоји владари заједно побегоше,
не затегоше лук, а падоше у ропство,
заробљени су сви који се нађоше у теби,
далеко су бежали.
⁴ Зато сам рекао: „Оставите ме,
горко ћу плакати;
немојте ме тешити
над рушевином милог народа мојега.“
- ⁵ Јер је дан пометње и расула и збуњености
од Господара Господа над војскама.
У Долини виђења зид се руши,
према планини је вапај,
⁶ јер Елам тоболац доноси,
са бојним колима и коњаницима,
а Кир штит открива.
⁷ Изабране долине твоје бојних кола су пуне.
Коњаници се код вратница постројавају.

Против борбене готовости

- ⁸ Тако је Јуди уклонио заштиту.
У дан онај поглед си сврнуо
на оружје у шумској кући.
⁹ И пукотине у граду Давидову,
видели сте како их је много.
И сабрали сте воду
из Доњег језера.
¹⁰ Па сте пребројали куће јерусалимске
и порушили куће да зид учврстите;

11 те сте између два зида начинили
спремиште за воду из Старог језера;
али се на Створитеља нисте обазирали,
нити сте видели оног што је све начинио одавно.

12 И позвао је у дан онај
Господар Господ над војскама:
да плачете и тугујете,
да обријете главе и припашете кострет.

13 Али, гле, весеље и радост,
убијају говеда и кољу овце,
једу месо и пију вино:
„Да једемо и пијемо,
јер сутра ћемо да помремо.“

14 А мојим ушима је објавио Господ над војскама:
„Неће бити откупљена ваша кривица док не умрете –
рече Господар Господ над војскама.“

Против надстојника Сомне

15 Говори Господар Господ над војскама:
„Хајде, отиди оном дворанину,
Сомни, надстојнику двора:

16 'Шта је с тобом и ко си то ти,
да овде гробницу клешеш себи?
Клеше себи гробницу на висини,
усеца у стени стан за себе.

17 Гле, Господ ће тебе бацити силно,
јунак ће те ухватити снажно,

18 у клупко ће те умотати жестоко,
као лопту ће те бацати по земљи широкој.

Тамо ћеш ти умрети,
и тамо су кола твоја славна,
срамото двору господара твога.

19 Лишићу те положаја твога,

и отераћу те из службе твоје.

²⁰ А у тај дан ћу позвати слугу свога Елијакима сина Хелкијина.

²¹ Њега ћу обући у одору твоју, њега ћу опасати појасом твојим, њему ћу у руке предати власт твоју, те ће бити предак становницима јерусалимским и дому Јудином.

²² На његова плећа поставићу кључ од дома Давидова: кад отвори, неће затворити нико, кад затвори, неће отворити нико.

²³ Њега ћу као клин углавити на месту чврстоме, те ће постати славни престо у дому оца својега.

²⁴ О њега ће се обесити сва слава дома оца његова: изданци и потомци, све посуде малене, од зделица до свих крчага.'

²⁵ У дан онај – говори Господ над војскама – извући ће се клин углављени на месту чврстоме, сломиће се и пашће; а терет што је на њему биће одсечен, јер је Господ рекао.“

23

Реч о Тиру и Сидону

¹ Пророштво о Тиру.
Ридајте, лађе тарсиске,
јер је раскопан,
нема куће, нема уласка.
Објављено им је
из земље китимске.

² Умукните, становници приморски,
трговци сидонски
бродили су морем
– они су те снабдевали –

³ и водама великим.

Семе сихорско и жетва крај Нила
били су богатство његово.
Он је народима био сајмиште.

⁴ Стиди се, Сидоне, јер море говори, сила морска
казује:

„Не спопадају мене болови труднички,
нити рађам,
и не одгајам младиће,
не подижем девојке.“

⁵ Када су вести стигле у Египат,
спопадоше их болови као кад су чули о Тиру.

⁶ Отпловите у Тарсис,
ридајте, становници приморски.

⁷ Је ли то ваш град весели,
што постоји од старинских дана?
Ноге су га његове носиле
да се далеко насели.

⁸ Ко ли је то одлучио?
против Тира који круне дели,
чији трговци беху главари
и продавци његови поштовани по свету?

⁹ Господ над војскама је то одлучио,
да осрамоти надутост горду,
да понизи све по свету поштоване.

¹⁰ Прођи својом земљом као Нил,
љупки Тарсисе:
нема више луке.

¹¹ Руку своју на море је подигао,
царства затресао.
Господ је заповедио за Ханан:
да се разоре тврђаве његове.

¹² И рекао је: „Нећеш више клицати,

силована девојко, љупки Сидоне.

Устани, пређи у Китим;

али ни тамо нећеш имати починка.“

13 Ево земље халдејске,
тај народ не постоји,
Асирци је основали за оне из пустиње,
разарају утврђења њена.

14 Ридајте, лађе тарсиске,
јер је раскопана ваша тврђава.

Тир – град поробљени

15 И биће у онај дан, па ће Тир бити заборављен
седамдесет година, као дани једног краља. После
седамдесет година, Тиру ће бити као блудници из
песме:

16 „Узми цитру, те се скитај градом,
блуднице заборављена!
Свирај лепо, певај много,
не би ли се сетили тебе!“

17 И биће после седамдесет година: Господ ће
походити Тир; и град ће поново узимати своју плату
и блудничих са свим царствима на свету, по лицу
земље.

18 Ипак, његова добит и плата биће посвећени
Господу. Неће се згртати ни чувати, него ће његова
добит бити за оне који бораве пред Господом, те да
имају хране до ситости и отмену одећу.

24

Бог ће судити и осудити

1 Гле, Господ ће земљу опустошити
и оголити
и њено лице унаказити,
и становнике њене распршити.

- ² Као народ свештеник ће бити,
и као слуга господар његов,
и као слушкиња господарица њена,
и купац као продавац његов,
и зајмопримац као зајмодавац његов,
и дужник као поверилац његов.
- ³ Земља ће бити опустошена пустош,
испражњена празнина,
зато што је Господ рекао ову реч.
- ⁴ Земља тужи, вене;
свет гине, вене;
гину горди народи на земљи.
- ⁵ Јер је земља оскрнављена под становницима њеним,
зато што су законе преступили,
одредбу погазили,
савез вечни прекршили.
- ⁶ Зато земљу проклетство прождире,
становници њени су под кривицом.
Зато су попаљени становници земаљски,
и људи је мало преостало.
- ⁷ Вино ново тугује, лоза вене,
уздишу сви што весела срца беху.
- ⁸ Нема више весеља уз бубњеве,
оконча се граја слављеника,
умукла је свирка на цитарама.
- ⁹ Вино пију, али не певају,
пијанцима горчи пиће жестоко.
- ¹⁰ Град безвредни постаде разорен,
свим кућама улаз је затворен,
- ¹¹ због вина је јаук по улицама,
свака радост у мрак се претвори,
из земље је изгнано весеље.
- ¹² Само пустош остаде у граду,
вратнице се развалише треском,
- ¹³ јер се тако у земљи догађа,
тако бива међу народима,

као кад се отресу маслине,
или грожђе пабирчи по берби.

14 Они глас подижу кличући;
величанственост Господњу узносе с мора.

15 Зато славите Господа ви на истоку,
име Господа, Бога Израилјева на острвима
морским.

16 С краја земље чујемо музику:
„Нека је част Праведнику!“

Али ја говорим:

„Пропадох! Пропадох! Тешко мени!
Издајници су издали,
баш издајом издајници су издали!“

17 Страхота и јама и замка,
теби, становниче земаљски.

18 Ко утекне испред гласа о страхоти,
у јаму ће упасти;
а ко се из јаме извуче,
у замку ће се ухватити.

Наставак песме о Божијем суду

Па ће се отворити окна на висини,
и затрешће се темељи земаљски.

19 Земља ће се разбијањем разбити.
Земља ће се распуклином распући.
Земља ће се земљотресом трести.

20 Земља ће се тетурањем тетурати као пијан човек;
заљуљаће се као сеница: тамо-амо;
толико ће јој безакоње њено отежати,
те ће пасти и више устати неће.

21 И догодиће се у онај дан:
Господ ће походити војску вишњу на висини,

и све цареve овоземаљске на земљи;
22 биће сабиром сабрани
и заробљени у тамници,
у затвору затворени,
и кажњени после много дана.
23 Месец ће се зацрвенети
и сунце ће поцрвенети,
јер ће се зацарити Господ над војскама
на гори Сион и у Јерусалиму,
и слава му је пред старешинама његовим.

25

Молитва захвална

1 Господе, ти си Бог мој,
узвисујем те, славим твоје име,
зато што си остварио дивоту,
од давнина смишљену верност верну,
2 јер си град претворио у хрпу,
насеље утврђено у рушевину;
тврђава туђинаца више није град –
до века се обновити неће.
3 Тебе зато народ снажни слави,
од тебе се боји град свирепих племена,
4 а ти си уточиште сиротом,
уточиште убогом у невољи његовој;
ти си склониште од непогоде,
заклон од жеге,
јер ђуд је свирепих
као непогода са стране;
5 као жега над сушним тлом,
ти гушиш грају одвратних,
као жегу сенком облака
свирепима се прекинуло певање.

Месијанска свечаност

⁶ А Господ над војскама спремиће на овој гори
гозбу од сала за све народе,
гозбу од сала, гозбу од вина,
од вина одлежалог, од мождине масне,
од пречишћеног вина одлежалог.

⁷ И на овој гори он ће здерати
застор што све народе застире
и копрену што све пукe обавија.

⁸ Он ће смрт победоносно здерати,
и Господар Господ ће сузу отрти
са лица свакога,
и срамоту ће скинути
са свог народа по свој земљи –
зато што је Господ рекао.

⁹ И говориће се у дан онај:
„Гле, ово је Бог наш.
Њега смо очекивали и он нас је спасао.
Ово је Господ ког смо очекивали;
кличимо и радујмо се, јер он спасава.“

¹⁰ Јер рука Господња почива на гори овој,
и Моав ће бити изгажен под њим
као што се слама у ђубришту гази.

¹¹ И шириће руке своје посред њега
као што шири пливач када плива.

И понизиће његов понос
вештином руку његових.

¹² И обориће на високој тврђави твоје зидове,
и обориће их на земљу,
понизиће их, бациће их у прашину.

26

Песма победничка

¹ У онај дан певаће се ова песма у земљи Јудиној:
„Имамо тврђ град,

- он нам подиже спасење,
зидове и бедеме.
- ² Отворите вратнице
да уђе пук праведни
који је доследно веран,
- ³ чију ћеш сабраност засновану на теби
ти сабрати у миру,
у миру зато што се у тебе узда.
- ⁴ Уздајте се у Господа довека,
јер у Господу, у Господу самом је вечна Стена;
- ⁵ јер он обара оне који станују високо,
насеље уздигнуто он руши,
он га руши на земљу,
он га срзава у прашину.
- ⁶ Газиће га нога,
ноге убогих,
кораца невољних.“

Псалам о правди Божијој

- ⁷ Стаза праведникова је честита
и праведников колосек ти равнаш.
- ⁸ Да, на стази твојих пресуда,
Господе, ми те очекујемо,
и за именом твојим и за споменом твојим
жуди душа.
- ⁹ Душа моја жуди ноћу,
да, дух мој у мени, тебе тражи,
јер кад ти пресудиш на земљи,
тад се правди уче становници света.
- ¹⁰ Ако опаки добије наклоност,
ипак неће научити шта је праведност;
у земљи честитих он чини неправду
и не обазире се на величанство Господње.
- ¹¹ Господе, рука твоја је подигнута,
ипак они не виде.
Дај да виде ревност твоју за твој народ,

па нек се постиде.
Пламен за непријатеље твоје
нека их прождере.

12 Господе, ти нам мир одређујеш,
јер си ти уредио сва дела наша.

13 Господе, Боже наш, управљали су нама
осим тебе други господари.

Теби јединоме,
твоје име помињемо.

14 Мртви неће оживети,
покојници неће устати,
јер ти си их походио и разорио,
и затро си сваку успомену на њих.

15 Умножио си пук, Господе,
умножио си пук,
прославио си се,
проширио си земљи све границе њене.

16 Господе, у невољи они су к теби дошли,
тиху молитву изливали
када си их карао.

17 Као трудница пред порођајем,
грчи се, вришти у боловима,
такви смо ми пред лицем твојим, Господе,

18 Затруднели смо,
грчимо се као да ветар порађамо,
нити смо земљи спасења донели,
нити се родише становници света.

19 Оживеће мртви твоји,
дићи ће се с мојим мртвим телом.
Пробудите се и певајте
који боравите у праху,
јер роса светлосна роса је твоја,
и земља покојника пород ће дати.

Бог разоткрива покољ

²⁰ Хајде, народе мој, у одаје своје уђи,
и врата своја за собом затвори.
Сакриј се часком на трен,
док јарост не прође.

²¹ Јер, гле, Господ ће изаћи из места својега
да походи кривицу становника земаљских;
и откриће земља крв што је у њој,
и неће више покривати поклане који су у њој.

27*Избављење Израиља*

¹ У дан онај
походиће Господ мачем својим,
љутим и великим и јаким
левијатана, змију вијугаву,
и заклаће неман морску.

Виноград Господњи

² У дан онај
„Винограде винородни – одговориће му.
³ Ја, Господ, бдим над њим,
заливам га непрестано;
да га неко не оштети,
дању и ноћу стражарим над њим.
⁴ Нема јарости у мени.
Трновитим бодљама, ко ће ме напасти?
Наступићу против њега;
спалићу га свега.
⁵ Или: нека се поузда у моје уточиште:
мир са мношћу нека склопи,
са мношћу мир нека склопи!“

Милост народу и казна тлачитељу

⁶ Иде време, Јаков ће се укоренити,

Израиљ ће се разгранати и процветати,
и они ће плодовима лице света прекрити.

⁷ Да ли је он ударио
оног што је њега ударио?

Да ли је он клао
оног што је њега клао?

⁸ Истерао си га, изгнао си га –
ти си њега карао.

Он ће га одувати дахом својим олујним
у дан ветра источнога.

⁹ Тако ће се откупити кривица Јаковљева,
а све ово је зато што је њему опроштен грех:

он ће учинити да сви камени жртвеници
буду као здробљени кречњак,

да се више не подижу

Аштартини ступови и стубови у част сунца.

¹⁰ Јер ће град утврђени остати сам,
напуштен и заборављен као пустиња.

Онде телад пасе,

онде лежи

и брсти му гране.

¹¹ Кад му се круна осуши, онда се ломе;
жене долазе и оне их спаљују,

јер је то народ неразуман.

Зато им се неће смиловати његов Саздаатељ,

и неће му бити наклоњен његов Градитељ.

Зов велике трубе

¹² У дан онај овршиће Господ класје од тока Еуфрата
до Египатског потока, и ви ћете се скупити, један по
један, потомци Израиљеви.

¹³ У дан онај велика ће затрубити труба и доћи
ће расељени по земљи асирској, и изгнани у земљу

египатску, и клањаће се Господу на светој гори, у Јерусалиму.

28

Опомена недостојнима и непослушнима

¹ Тешко гордоме венцу пијаница Јефремових,
и цвету увеломе, блештавој славности његовој,
који су се удебљали,
вином опили.

² Ево, Господар има јачину и моћ,
као олуја градоносна, вихор рушилачки,
као поплава бујичиних вода,
обара их на земљу руком.

³ Ногама ће бити изгажен
горди венац пијаница Јефремових,

⁴ и цвет увели, блештава славност његова,
који су се удебљали;
биће као смоква рана пре лета,
чим је неко угледа,
одмах је шаком убере.

⁵ У дан онај Господ над војскама
постаће венац блистави
и круна славоносна
остатку народа својега,

⁶ дух праведни
судија на суду,
и сила оном који одбија нападе на вратнице.

Против свештеника и лажних пророка

⁷ А и они посрћу од вина,
и тетурају се од жестоког пића.
Свештеник и пророк од жестоког пића,
омамило их је вино;
тетурају се због жестоког пића.

Посрћу при виђењу,
љуљају се на рочишту.

8 Та сви су столови пуни гнусних избљевака,
нигде места чистогa.

9 „Кога он то учи знању?
И коме он објашњава поруку?
Деци коју одвикавају од млека?
Одбијенима од дојења?

10 Јер:
Туц па муц, туц па муц!
Муц па туц, муц па туц!
Тамо кврц! Тамо кврц!“

11 Јер уснама што муцају, и језиком туђинским
говориће овом народу.

12 Јер он им је рекао:
„Ово је починак.

Нека се уморни одморе, и ово им је застанак!“
Али они послушати не хтедоше.

13 И биће им реч Господња:
Туц па муц, туц па муц!
Муц па туц, муц па туц!
Тамо кврц! Тамо кврц,
да наузнак падну када ходају
и да се поломе и уплету и ухвате.

Против непоузданих саветника (I)

14 Зато чујте реч Господњу, ви, подсмевачи,
ви, владари овог народа који је у Јерусалиму.

15 Зато што говорите: „Са смрћу смо савез склопили,
са Светом мртвих споразум склопили.

Кад прође бич разорни,
он нас дохватити неће,
јер од лажи начинисмо себи склониште,

и од обмане направисмо скровиште.“

Пророштво о поузданом камену

¹⁶ Зато говори Господ Господар:
„Ево, постављам на Сиону камен,
камен за проверу, драгоцен камен угаони,
темељац утемељени.

Ко у њега поверује неће паничити.

¹⁷ Узећу право да ми буде као равнало,
и правду као висак.

Против непоузданих саветника (II)

И град ће вам затрти склониште начињено од лажи,
а вода ће вам поплавити скровиште,

¹⁸ ваш савез са смрћу пропашће,
ваш споразум са Светом мртвих одржати се неће,
кад прође бич разорни,
он ће вас изгазити;

¹⁹ дохватиће вас кад пролази,
а пролазиће од јутра до јутра,
по дану и по ноћи.“

Вас ће голи страх
упутити у поруку.

²⁰ Прекратка ће бити постеља да се човек пружи;
узак ће бити покривач да се обмота.

²¹ Као на гори Фаресим, Господ ће устати;
као у Гаваонској долини, он ће се разјарити,
да дело своје изврши, дело чудновато;
да задатак свој оствари, задатак запањујући.

²² А сада, не подсмевајте се,
иначе ће вас окови јаче стезати,
јер чух да је уништење земљи целој досудио
Господар Господ над војскама.

Поређење са орачем

- 23 Послушајте и чујте глас мој,
ослушните пажљиво беседу моју.
- 24 Оре ли орач сваког дана да сеје?
бразди ли и дрља њиву своју?
- 25 А кад јој поравна површ,
не сеје ли грахор и не сипа ли ким?
Пшеницу где треба,
и јечам на место,
и крупник по рубовима?
- 26 Бог његов га упућује,
он га учи шта је исправно.
- 27 Јер се не млати грахор млатилицом,
нити се точком врше по киму,
већ се грахор палицом бије,
а ким се прутом лупа.
- 28 А да ли се жито таре?
Њега стално вршити нећеш;
и точак колски и коње његове по њему ћеш ваљати,
али га нећеш здробити.
- 29 И то стиже од Господа над војскама,
дивног у саветништву,
величанственог у велеумљу.

29

Реч о Јерусалиму

- 1 „Тешко Арилу* , Арилу,
граду што га опколи Давид.
Нека се година за годином ниже,
нека се празници изређају,
- 2 онда ћу притиснути Арил:
и биће туга и жалост,

* 29:1 Још један назив за Јерусалим.

- и мени ће бити као Арилу[†];
3 опколићу те унаоколо,
око тебе опкопаћу ровове,
против тебе подићи насипе.
4 Оборен ћеш бити и са земље говорити,
речју пригушеном из прашине казивати,
и глас ће ти бити из земље,
као призивач духова беседу ћеш из прашине
шаптати.
5 И мноштво ће туђинаца твојих бити као ситан прах,
и руља насилника као плева развејана;
и биће изненада, одједном,
6 походиће те Господ над војскама
грмљавином и трусом и буком великом,
и олујом и пламеном разбукталима што прождире.
7 Виђење ноћно биће као сан:
мноштво свих народа
што против Арила војују,
и свих оних који на њ завојштише
и на тврђаве његове
и који га притеснише.
8 Биће као кад гладан сања,
и гле, он једе
и пробуди се празна желуца;
и као кад жедан сања,
и гле, он пије,
и пробуди се, и гле, изнемогао и сува грла.
Тако ће се догодити мноштву свих народа
који војују против горе Сион.“
9 Станите и запањите се!
Ослепите и обневидите!
Пијани су, али не од вина;

[†] 29:2 Игра речи на јеврејском, јер име Арил звучи као *огњиште жртвеника*.

- и посрћу, али не од препеченице.
10 Господ је на вас излио дубоки сан,
и затворио је очи ваше – пророке,
и застро је главе ваше – видеоце.

Покривено откривање

11 Зато ће свако ваше виђење бити као речи у запечаћеном свитку. Дају неком ко зна да чита и кажу: „Хајде, читај ово!“ Он ће одговорити: „Не могу зато што је запечаћено.“

12 Онда дају неком ко не зна да чита и кажу му: „Хајде, читај то!“ Он ће одговорити: „Не знам да читам.“

Божија претња

- 13 Господар је рекао:
„Зато што овај народ приступа устима,
и част ми одаје уснама,
а срце му је од мене далеко,
и њихова је побожност научена заповест људска;
14 зато ћу, ево, и надаље с народом овим чуда чинити,
чуда и само чуда;
те ће пропасти мудрост мудраца његових,
и сакриће се умност умника његових.“

Против непоузданих саветника (III)

- 15 Тешко онима који се по дубинама крију од Господа
да би сакрили намере,
и који у тмини делују и зборе:
„Ко нас види и ко нас познаје?“
16 Колико сте ви наопак!
Цени ли се глина као грнчар,
па да производ рекне свом произвођачу:
„Није ме он начинио!“?
Или лонац да рекне грнчару:
„Он не разазнаје?“

- 17 Неће ли се Ливан ускоро у Кармил претворити,
а Кармил као шума рачунати?
- 18 И глуви ће у онај дан слушати речи из књиге.
И из мрака и таме очи слепих ће прогледати.
- 19 И опет ће се понизни радовати у Господу,
најбеднији ће клицати Светитељу Израилеву,
- 20 јер насилник ће ишчезнути,
и подсмевач ће нестати,
и сви који вребају на зло биће истребљени:
- 21 који друге на грех речју наводе,
који поротнику код вратница замку постављају,
под лажном оптужбом и без разлога праведника
руше.
- 22 Зато говори Господ, који је откупио Аврахама,
дому Јаковљевом:
„Од сад Јаков стидети се неће,
и од сад лице његово бледети неће,
- 23 јер кад види децу своју,
усред себе дело мојих руку,
он ће моје име светковати.
- Светковаће Светитеља Јаковљева
и бојаће се Бога Израилева.
- 24 Уразумиће се они који духовно лутају,
поуку ће примити они који мрмљају.

30

Против изасланства у Египат (I)

- 1 Тешко синовима одметничким!
– говори Господ.
Они проводе намере што нису од мене,
склапају савезе што нису по Духу мом;
и грех на грех гомилају.
- 2 Кренули су у Египат доле,
а нису питали шта ћу ја рећи;

да утекну у уточиште фараонско,
и да се уздају у сенку египатску.

³ Уточиште фараонско биће им на срамоту,
и уздање у сенку египатску на поругу.

⁴ Та главари његови већ су у Соану,
посланици његови стигли су у Ханес:

⁵ сви ће се посрамити
над народом бескорисним,
неће им бити на помоћ ни на корист,
већ на срамоту, па и за укор.“

Против изасланства у Египат (II)

⁶ Пророштво против животиња негевских:
Кроз земљу невоље и беде,
лавице и лава који ричу,
љуте гује и крилате змије огњене,
носе они блага своја на леђима младих магараца,
и богатства своја на грбама камила –
носе га народу бескорисном.

⁷ Зато што је египатска помоћ празна и
ништавна,
због тога сам их назвао:
„Изнемогла Рава“*.

Завештање

⁸ Сад дођи, упиши на плочи пред њима
и забележи у књизи,
те да остане за будућност,
за век векова;
⁹ јер ово је народ одметнички, синови лажљиви,
синови који неће да слушају Закон Господњи.
¹⁰ Они говоре видовитима:
„Оканите се виђења!“,
а видеоцима:

* **30:7** Име морске немани које одсликава хаос, а понекад Египат.

„Не пророкујте нам поштење!
Говорите што је нама угодно!
Пророкујте нам привиде!

11 Застраните с пута,
скрените са стазе,
уклоните нам са очију
Светитеља Израиљева!“

12 Зато Светитељ Израиљев говори:
„Зато што реч ову презирете,
а ослањате се на opakост и превару,
и на њих се подупирете,

13 зато ће вам та кривица бити као пукотина,
што се избочила на зиду високом,
који ће се срушити изненада, у тренутку,

14 и срушиће се као што се руши суд грнчарски,
разбије се и нико га не жали,

те међу крхотинама његовим ни уломак се не нађе,
да се узме жеравица са огњишта
или заграби вода са студенца.“

15 Јер говори Господар Господ, Светитељ Израиљев:
„У покајању и спокојству бићете спасени;
у смирености и ослонцу ваша је сила;
али ви нисте хтели.

16 Рекли сте: 'Не, јер ћемо на коњима побећи.'
Зато ћете бежати.

'Јахаћемо онда у галопу.'

Зато ће ваши гониоци бржи бити:

17 вас хиљаду бежаће
кад један подвикне;
кад подвикну петорица,
трком ћете бежати,

док од вас не остане
као колац на врху горе
или као ознака на брду.“

18 Ипак, Господ чезне да вам се смиљује,
и зато чезне да вас облагодати,
јер Господ је Бог праведни.
Благо свима који чезну за њим.

Будуће благостање

19 О, народе сионски, који станујеш у Јерусалиму.
Немој никако плакати. Он ће јамачно бити наклоњен
гласу вапаја твојега. Чим те чује, одговориће ти.

20 И Господар ће вам дати хлеб патнички и воду
невоље, па се више неће крити твоји учитељи, и твоје
ће очи гледати учитеље твоје.

21 И уши твоје слушаће реч иза леђа твојих где се
говори: „То је пут, њиме идите!“, било да скрећете
надесно или налево.

22 Тада ћеш сматрати нечистима своје кумире
посребрене и своје идоле златом опточене.
Одбацићеш их као излив женски и рећи ћеш:
„Напоље!“

23 Тада ће дати кишу твом семену што посејеш на
њиви, а хлеб што ће га њива родити биће обилат
и хранљив. Стока твоја ће пасти у онај дан, по
пространим пашњацима.

24 Волови и магарци који служе за њиву јешће
осољену храну, овејану лопатом и решетом.

25 И на свакој гори и на свакој узвишици биће
поток и токова, у дан силнога покоља кад се куле
буду рушиле.

26 Тада ће месечина бити као сунчева светлост,
а сунчева светлост ће бити седам пута јача, као
светлост седам дана – у дан кад Господ завије преломе
народу своме, и излечи ране удараца његових.

Пронаст Асирије

27 Гле, Господ лично из далека долази,

гнев његов гори, време бива отежано.
Усне његове јарости су пуне,
језик му је ватра што прождире,
28 а Дух је његов као поток набујали,
што се до грла попео.
Он долази да светину прорешета решетом погубним,
и да постави узде заводљиве
у чељуст народима.
29 Песма ће вам бити
као у претпразничким ноћима,
кад су срца весела
као код оног који иде уз звуке фруле
да дође на Гору Господњу,
на Стену Израиљеву,
30 и зачуће се величанствени глас Господњи,
и показаће се удар руке његове
у јаросном гневу, у ватри што прождире,
из провале облака и олује,
и из града који је као туцаник,
31 јер од гласа Господњег препашће се Асирац,
шибом којом он шиба.
32 И кад год удари палица одређена
којом ће се Господ одморити на њему,
с бубњевима и харфама, у борбеним покличима,
против њега он се бори.
33 Већ је приправљен Тофет,
управо је спреман за цара,
много ватре и много дрва.
Он је продубио, проширио ломачу за њега,
повећао ватру и дрва.
Дах Господњи је као поток од сумпора,
разгара се на њему.

31

Против Египта

¹ Тешко онима који силазе у Египат по помоћ,
и наду у коње полагају,
и у кола се уздају многа,
и у коњанике врло јаке,
а не гледају с поуздањем у Светитеља Израилјева,
а не траже Господа.

² Ипак, он је мудар и навалиће зло,
и неће преиначити што је рекао,
те ће устати против дома зликовачког
и против помоћи од преступника.

³ Египћанин је човек, он није Бог;
коњи његови су месо, они нису дух.
Када Господ испружи руку своју,
посрнуће онај који помаже
и пашће онај коме он помаже
– сви заједно ће пропасти.

Господ се бори против Асирије

⁴ Ево, Господ ми је овако рекао:
„Као што лав или лавић
над пленом својим режи,
и онда кад на њега повиче пастира мноштво,
он се не плаши од гласова њихових,
нити он стрепи од граје њихове –
тако ће Господ над војскама
сићи да се бори
за гору Сион, за узвишење њено.

⁵ Како птица крилима,
тако ће Господ над војскама Јерусалим
заклањати,
заклон бити, избавити,
поштедети и спасти.“

⁶ Вратите се онеме против кога сте се дубоко
побунили, синови Израилјеви.

⁷ Та, у онај дан ће свако презрети идоле своје сребрне и златне, ликове своје резане, што их себи руке ваше на грех начинише.

⁸ „Асирац ће пасти од мача што није од људи, прождераће га мач што није од човека.

Он ће од мача бежати, а младићи његови ће бити под насиљем.

⁹ Ужаснут, оставиће своју тврђаву; његови главари ће се престравити под заставом

—
тако је рекао Господ,
његова је ватра на Сиону,
и његова је пећ у Јерусалиму.“

32

Царска праведност

¹ Ево, по правди царује цар, праведно владају владари.

² И сваки је као заветрина, те заклања од олује, и он је као потоци водени у сушној земљи, као хладовина иза велике стене у жедној пустињи.

³ И очи оних који виде неће више бити замућене, и уши оних који чују слушаће пажљиво,

⁴ и срце брзоплетих схватиће знање, и муцавци ће пожурити да говоре разговетно.

⁵ Покварењака више неће звати племићем, варалицу више неће сматрати угледним.

Ко је покварен, а ко је племенит?

⁶ Наиме, безумник говори безумно, и срце његово смишља безакоње, да почини злодела,

да о Господу охоло говори,
да гладнога остави празна желуца,
да жедноме ускрати пиће.

⁷ И варалица је наоружан злбом;
он сплетке смишља
да упропасти понизне речима лажљивим,
и сиромаша кад тражи право.

⁸ А племић смишља племенитости,
и он племенитости остварује.

Опомена и промена

⁹ Устајте, жене лакомислене,
почујте глас мој;
ћерке лаковерне,
послушајте беседу моју.

¹⁰ Кроз годину и нешто дана
дрхтаћете, лаковерне,
јер пропада берба,
не долази жетва.

¹¹ Стрепите, лакомислене!
Дрхћите, лаковерне!
Свуците се и разголитите се,
и опашите се по бедрима.

¹² Ударајте се у груди и наричите за пољима љупким,
за виноградима родним.

¹³ Над тлом народа мога
трње бодљикаво ће расти,
као и над свим домовима веселим,
насељем раздраганим.

¹⁴ Јер двор је напуштен, град бучни запуштен.
Уместо насипа и куле биће пећина довека,
уживање за дивље магарце,
пашњак за стада.

¹⁵ Док се на нас не излије Дух с висина,
те претвори пустињу у воћњак,
а воћњак ће се рачунати као шума.

- 16 Тад ће у пустињи становати право,
а у воћњаку боравити праведност.
- 17 Из праведности ће се мир родити,
а праведности ће на служби бити
поуздање и спокојство довека.
- 18 Мој ће народ тада боравити у зградама мирним,
и у становима безбедним,
и у почивалиштима поузданим,
- 19 иако ће шума бити оборена
и град ниско спуштен.
- 20 Благо вама,
сејете поред свих вода,
пуштате волове и магарце.

33

Нада у Господа

- 1 Тешко теби,
разараш, а ниси разорен,
и издајник си,
а тебе нису издали.
- Кад престанеш да разараш,
ти ћеш бити разорен;
кад завршиш са издајништвом,
тебе ће издати.
- 2 Господе, смилуј се нама,
ти си наша нада.
- Буди њихова мишица јутрима,
и наше спасење у време невоље.
- 3 Народи су побегли пред гомилом која тутњи,
пуци су се распршили пред узвишеношћу твојом.
- 4 И ваш плен се сакупља, сакупљају се гусенице,
као што скавци тумарају, тако он оптрчава око
њега.

- 5 Господ је узвишен зато што на висини станује,
и напунио је Сион правом и праведношћу.
6 И твоја безбедна времена
биће спасено богатство, мудрост и знање.
Његова је ризница богобојазност.

Господ ће доћи

- 7 Гле, делије кукају напољу,
гласници за мир заплакаће горко.
8 Опустели су друмови,
престали су да путују путници.
Савез је раскинуо,
градове одбацио,
човека не поштује.
9 Тугује, клоне земља;
Ливан је постиђен и вене,
Сарон је постао као пустара,
Васан и Кармил су без лишћа.
10 „Сад ћу устати – говори Господ.
Сад ћу бити узвишен.
Сад ћу бити подигнут.
11 Засејали сте сено,
родићете стрњику.
Прождреће вас ваш огњени дах.
12 И биће народи као пећи за креч,
трње посечено у ватри ће изгорети.
13 Ви, који сте далеко, чујте шта сам учинио;
а ви, који сте близу, упознајте силу моју:
14 стрепе на Сиону грешници,
ужас спопада проклетнике.
'Ко од нас ће опстати пред ватром што прождире?
Ко од нас ће опстати пред пожаром вечним?'

- 15 Онај који живи праведно
и који говори честито,
презира зарађено на насиљу,
стреса мито са својих дланова,
одбија да послуша за крвопролиће,
и неће да гледа да се чини зло.
- 16 Тај ће становати на висинама,
заклон ће му бити тврђаве на стенама,
храну ће добијати редовно
и вода ће му бити обезбеђена.

Будућност у слави

- 17 Очи твоје гледаће цара у лепоти његовој,
посматраће земљу области далеких.
- 18 Срце ће твоје разматрати ужас:
’Где је онај што броји?
Где је онај што мери?
Где је онај што куле броји?’
- 19 Нећеш видети народа жестоког,
народа чији се говор тешко слуша,
језика страног што га нико не разуме.“
- 20 Погледај Сион, град празника наших.
Очи ће твоје Јерусалим видети,
боравиште заштићено, шатор неуздрмани,
чији се стубићи не ваде никада,
а ниједно уже његово неће се откинути.
- 21 Та онда ћемо имати достојанственог Господа,
уместо река, рукаваца широких са обе стране.
Неће њиме пролазити лађа на весла,
нити ће продрети заповеднички брод.
- 22 Јер: наш судија је Господ,
наш законодавац је Господ,
наш цар је Господ,

он ће нас спасти.

- ²³ Твоја ужад су попустила,
своје катарке не могу држати,
нити једра подизати –
па се дели многи плен од пљачке;
кљасти ће отимати отимачину,
²⁴ и ниједан становник неће рећи: „Болестан сам.“
Народу који борави у њему кривица ће
опроштена бити.

34

Пропаст земље едомске

- ¹ Приступите, пуци, да чујете;
и народи, слушајте!
Нека чује земља и што је испуњава,
свет и све што по њему расте.
² Јер се разјарио Господ на све пукe,
расрдио се против све војске њихове;
изручио их је,
предао их је покољу.
³ Њихови побијени леже,
и од лешева њихових смрад се подиже,
и крв њихова горја натапа.
⁴ И расула се сва војска небеска,
и небеса се савијају као свитак,
и сва војска њихова клоне,
као што клоне лист на лози,
као што клоне на стаблу смоквину.
⁵ „Јер мач мој се натопио на небесима.
Гле, на Едом он се спушта,
и на народ коме сам одредио да судим.“
⁶ Мач за Господа напуњен је крвљу,
подмазан је лојем;

крвљу од јагањаца и јараца,
лојем с бубрега овнујских,
јер Господ има жртву у Восори,
и велико клање у земљи едомској.

⁷ И с њима ће се то спустити
на биволе и на волове с јунцима.

И земља њихова ће се крвљу натопити,
и прашина њихова лојем омастити,

⁸ јер Господ има дан за одмазду,
годину да се намире рачуни за Сион.

⁹ И превратиће се потоци њезини у смолу,
и прашина њена у сумпор,
и земља ће њена бити смола у пламену,

¹⁰ неће се гасити ни ноћу ни дању,
дим њен ће се дизати довека.
Од колена до колена лежаће пустош засвагда.
Никад више нико њоме пролазити неће.

¹¹ Њу ће запосести буљина и јеж,
у њој ће боравити ушара и гавран.

И он ће на њој растегнути
мерну траку за пустош
и висак за празнину.

¹² Њено племство тамо неће бити, царством да га
зову,
и сви њени заповедници биће уништени.

¹³ По здањима њеним прорастаће трње,
по тврђавама њеним коприва и чкаљ,
те ће постати јазбина за шакале,
лежај за нојеве женке.

¹⁴ Тамо ће се срести дивље мачке с хијенама,
и длакавци ће дозивати један другог;
тамо ће се сместити ноћница-вештица
и наћи ће себи почивалиште;

¹⁵ тамо ће се гнездити гуја,

полагаће своја јаја,
лежаће на њима,
излећи ће их у сену свом;
тамо ће такође слетати јастребови
један за другим.

¹⁶ Истражујте у Књизи Господњој, и читајте:
Ниједно од њих недостајати неће,
мужјак женки неће зафалити,
зато што су уста моја
тако заповедила,
и Дух његов
тако их је сакупио;
¹⁷ зато што је он за њих бацио жреб,
и његова рука им је одмерила земљу:
они ће је поседовати довека,
њу ће настањивати од колена до колена.

35

Свети пут

¹ Нека им се узрадује пустиња,
земља сасушена.
Нека кличе пустара,
нека као шафран процвета.
² Нека бујно цвати цват,
и нека још кличе од радости и певања.
Њој је дана слава ливанска,
красота кармилска и саронска.
Они ће гледати славу Господњу,
красоту Бога нашега.
³ Руке клонуле укрепите,
и колена клечава учврстите.
⁴ Реците преплашеним срцима:
„Будите јаки, не бојте се!
Ево Бога нашега,

одмазда долази,
наплата Божија.
Он сам хита да вас спасе!“

⁵ Тада ће се слепима отворити очи
и глувима ће се уши отворити;

⁶ тада ће хроми као јелен скакати,
и певаће језик у немога;

јер ће вода избијати у пустињи
и потоци у пустари,

⁷ тле спаљено постаће рит,
а жедна земља водоскоци;

у јазбинама за шакале
сместиће се зеленило за трску и рогоз.

⁸ Тамо ће пролазити друм и пут,
и он ће се звати „Свети пут“;
нико нечист њиме проћи неће
него ће бити за њих,
за оне који путем иду, а ту луди неће залутати.

⁹ Тамо лава више бити неће,
нити ће тамо пролазити звер,
нити ће се наћи,
него ће ходати откупљени.

¹⁰ Вратиће се избављени Господњи,
доћи ће у Сион с весељем
и с радошћу вечном на челима;
пратиће их раздраганост и радост,
а побећи ће жалост и уздаси.

36

Сенахеривови напади

¹ Четрнаесте године цара Језекије, асирски цар Сенахерив је напао све утврђене јудејске градове и освојио их.

² Међутим, асирски цар пошаље из Лакхиса цару Језекији у Јерусалим Равсака с јаком војском. Овај се зауставио код Горњег језера на путу за Бељарево поље.

³ И пред њега је изашао управник двора Елијахим син Хелкијин, писар Сомна и дворски саветник Јоах син Асафов.

⁴ Тада им Равсак рече: „Реците Језекији:

’Овако каже велики цар Асирије: у шта се то уздаш?

⁵ Зар мислиш да су саме речи савет и сила за рат? На кога се ослањаш, да си се побунио против мене?

⁶ Да се можда не уздаш у Египат, у тај сломљени штап од трске, који убада и пробија шаку ономе ко се на њега наслања? Такав је фараон, египатски цар, свакоме ко се ослони на њега.

⁷ А ако ми кажеш: „Ми се поуздајемо у Господа, Бога нашег!“ Па није ли баш Језекија срушио његове узвишице и жртвенике, рекавши Јуди и Јерусалиму: клањаћете се једино пред овим жртвеником.

⁸ А сад, хајде, опклади се са мојим господарем, асирским царем: даћу ти две хиљаде коња, ако си у стању да наћеш јахаче да их јашу.

⁹ Како ћеш онда одбити и једног војводу који је међу најмањим слугама мога господара? Но, ти се уздаш у Египат да ће ти дати коње и коњанике.

¹⁰ Коначно, јесам ли ја без одобрења Господњег пошао против ове земље да је разорим? Господ је мени рекао: „Дигни се на ту земљу и разори је!““

¹¹ Тада су Елијахим, Сомна, и Јоах рекли Равсаку: „Говори својим слугама арамејски, јер ми разумемо;

не разговарај са нама јудејски да те слуша народ на зидинама.“

¹² Али Равсак им је рекао: „Зар ме је мој господар послао да само вашем господару и вама кажем ове речи, а не баш онима који седе на зидинама, који ће с вама морати да једу свој измет и пију своју мокраћу?“

¹³ Равсак, затим, устаде и повика снажним гласом на јудејском: „Чујте речи великог цара, асирског цара: овако каже цар: 'Не дајте да вас Језекија заварава, јер он вас не може избавити из моје руке.'

¹⁴ Овако каже цар: 'Не дајте да вас Језекија заварава, јер вас не може избавити.

¹⁵ Не дајте да вам Језекија улива поуздање у Господа говорећи: „Господ ће вас сигурно избавити; овај град неће пасти у руке асирском цару.“

¹⁶ Не слушајте Језекију, јер овако каже асирски цар: 'Склопите мир са мношвом и изађите к мени, па ће сваки од вас јести своје грожђе и своје смокве и пити воду из свога студенца,

¹⁷ док не дођем и не одведем вас у земљу као што је ваша земља, у земљу жита и младог вина, у земљу хлеба и винограда.'

¹⁸ Не дајте да вас Језекија убеђује говорећи: 'Господ ће вас избавити.' Да ли је који бог избавио своју земљу из руке асирског цара?

¹⁹ Где су богови аматски и арфадски? Где су богови сефарвимски? Јесу ли избавили Самарију из моје руке?

²⁰ Који су међу свим боговима тих земаља избавили своју земљу из моје руке? Како ће онда Господ избавити Јерусалим из моје руке?“

²¹ А они су ћутали и нису одговарали ни реч, јер је цар био заповедио: „Не одговарајте му!“

22 Тада су управитељ двора Елијахим, син Хелкијин, писар Сомна и Асафов син Јоах, дворски саветник, дошли пред Језекију. Раздрли су своју одећу и саопштили му шта је Равсак рекао.

37

Посланство пророку Исаји

¹ Кад је то чуо, цар Језекија је раздро своју одећу, навукао на себе кострет и отишао у Дом Господњи.

² Затим је послао Елијакима, управитеља двора, писара Сомну, и старешине свештеничке обучене у кострет, пророку Исаји, сину Амоцовом.

³ Рекли су му: „Говори Језекија: ’Дан је овај дан невоље, казне и срамоте. Деца су приспела за порођај, а нема снаге да се роде.

⁴ Може бити да је Господ, Бог твој, чуо речи Равсака, кога је његов господар, асирски цар, послао да вређа живога Бога, па ће га покарати због речи које је Господ, Бог твој, чуо, кад се помолиш за остатак што је преостао.“

⁵ Кад су слуге цара Језекије дошле к Исаји,

⁶ Исаја им је рекао: „Овако реците своме господару: ’Говори Господ: не бој се речи што си чуо, којима су ме ружиле слуге асирског цара.

⁷ Ево, удахнућу у њега дух, и кад чује једну вест, вратиће се у своју земљу, а ја ћу учинити да погине од мача у својој земљи.“

Повратак великог пехарника

⁸ Кад се Равсак вратио, нашао је асирског цара како ратује с Ливном; чуо је, наиме, да је напустио Лахис.

⁹ Чуо је, наиме, да Тирака, кушки цар, говори: „Изашао је да ратује с тобом.“

Други покушај цара Сенахерива

Кад је то чуо, послао је гласнике Језекији говорећи:

¹⁰ „Овако реците Језекији, цару Јудином: 'Нека те не вара Бог твој у кога се уздаш говорећи ти: Јерусалим неће пасти у руке асирском цару.

¹¹ Чуо си шта су асирски цареви учинили свим земљама, како су их изручили проклетству. Зар ћеш ти да се избавиш?

¹² Јесу ли богови народа спасли оне што су уништили моји преци: Гозанце, Харанце, Ресефе и синове Едена у Теласару?

¹³ Где је цар аматски, цар арфадски, и цар Лаира, Сефарвима, Ена и Ава?“

Језекијина молитва

¹⁴ Језекија је примио писмо из руку посланика и прочитао га. Затим се попео у Дом Господњи и развио га пред Господом.

¹⁵ Онда се Језекија овако помолио Господу:

¹⁶ „Господе над војскама, Боже Израилев, који столујеш над херувимима! Само си ти Бог свих царстава земаљских, ти си начинио небо и земљу.

¹⁷ Пригни ухо своје, Господе, и почуј; отвори очи своје и погледај. Чуј све Сенахеривове речи које је послао да се руга Богу живоме!

¹⁸ Истина је, о, Господе, опустошили су цареви асирски све народе и њихове земље,

¹⁹ побацали им богове у ватру, јер они и нису богови, него дело људских руку, дрво и камен; зато су их разорили

²⁰ А сад, Господе, Боже наш, избави нас из његових руку, нека знају сва царства на земљи, да си само ти, Господ.“

Исаијино пророштво

21 Тада је Исаија, син Амоцов послао поруку Језекији: „Говори Господ, Бог Израиљев: ’Зато што си ми се молио због Сенахерива, асирског цара,

22 ово је реч коју је Господ рекао против њега:

Презире те, руга ти се, девица, ћерка сионска,
маше главом за тобом ћерка јерусалимска.

23 Кога си ружио и вређао?

На кога си гласно викао
и охоли поглед дизао?
На Свеца Израиљева!

24 Преко слугу својих вређао си мог Господа.

Рекао си: коњима својим и јахачима многим,
на висине сам се горске успео,
до највиших врхова ливанских.

Посекао сам му највише кедрове
и његове поизбор чемпресе.

Досегао сам му врх најкрајњи,
врт његов у бујној шуми.

25 Ископао сам студенце и пио туђе воде,
стопалима својих ногу
исушио сам све потоке египатске.

26 Зар ниси чуо? Од искона сам то одредио,
уредио од прадавних дана,

а сада сам то остварио:

у рушевине си претворио утврђене градове.

27 Становници њихови

немоћни, испрепадани, постиђени,
били су као растиње у пољу,
као младо зеленило,
као трава по крововима,
што усахне пре него што порасте.

28 Ја знам кад седаш и кад излазиш и кад се враћаш,
и како си против мене беснео.

29 Зато што си на мене беснео,
и што ми је твоја обест дошла до ушију,
брњицу ћу ти кроз ноздрве провући,
у уста ћу ти узде ставити,
и вратити те путем којим си дошао.

Знак за Језекију

30 А ово је знак за тебе:
Ове године ћеш јести што сâмо израсте,
а догодине оно што никне од тога,
а треће године сеј,
жањи и сади винограде и једи њихов род.
31 А преживели из дома Јудиног,
опет ће пустити свој корен у дубину,
и родити своје плодове у висину.
32 Јер из Јерусалима ће изаћи остатак,
и преживели са горе Сиона.
То ће учинити ревност Господа над војскама.'

Пророштво о Асирији

33 Зато говори Господ о цару асирском:
'Он неће ући у овај град,
и неће одапети стрелу на њега,
неће са штитом кренути на њега,
нити насипати бедем против њега,
34 него ће се вратити путем којим је дошао.
У овај град он ући неће – говори Господ.
35 Ја ћу одбранити овај град и избавити га
ради себе и ради мога слуге Давида.'"

Сенахеривов пораз и смрт

36 Тада је изашао Анђео Господњи и побио стотину осамдесет пет хиљада у асирском табору. Када је народ устао ујутро, а оно све сами мртваци.
37 Сенахерив, асирски цар, је подигао своју војску и повукао се; вратио се у Ниниву.

38 И док се клањао у храму свога бога Нисрока, убили су га мачем његови синови Адрамелех и Сарасар. Потом су побегли у земљу араратску. На његово место се зацарио његов син Есарадон.

38

Језекијина болест и оздрављење

¹ У оне дане се Језекија разболео на смрт. Пророк Исаија, син Амоцов, је дошао и рекао му: „Говори Господ: ’Уреди своју кућу, јер ћеш умрети; нећеш се опоравити.’“

² Језекија је окренуо своје лице према зиду, па се помолио Господу овако:

³ „О, Господе, сети се да сам пред тобом ходио верно и свим срцем, и да сам чинио што је добро у твојим очима.“ И Језекија горко заплака.

⁴ И дође реч Господња Исаји говорећи:

⁵ „Иди и реци Језекији. Говори Господ, Бог твога претка Давида: ’Чуо сам твоју молитву и видео сам твоје сузе. Гле, додаћу твоје животу петнаест година,

⁶ и избавићу те из руке асирског цара. Одбранићу овај град.

⁷ И ово ће ти бити знак од Господа: Господ ће учинити ову ствар као што је рекао.

⁸ Гле, ја ћу вратити за десет црта сенку што је сишла по цртама Ахазова сунчаника.” Тада се сунце вратило за десет црта по цртама по којима је сишло.

Језекијина захвална песма

⁹ Запис Језекије, цара Јудиног, када се разболео па оздравио од своје болести:

¹⁰ Ја сам говорио: „У средини мојих дана
ја одлазим пред вратнице Света мртвих,
лишен остатка година мојих.“

- 11 Говорио сам: „Више нећу гледати Господа,
Господа у земљи живих;
више нећу видети човека
са онима који станују у пролазности.
- 12 Мој век је одвојен и од мене отргнут
слично шатору пастирском,
слично ткачу пресекао је живот мој.
Докрајчићеш мене од дана до ноћи.
- 13 Слично лаву примирио сам се до јутра,
тако он дробе све кости моје.
Докрајчићеш мене од дана до ноћи.
- 14 Слично ласти узлетелој, тако цијучем;
слично ждралу изнемоглом, тако уздишем –
мој је поглед према висинама:
Господе, под теретом сам, буди мој јамац.“
- 15 Шта да му кажем?
Он ми је рекао
и он је тај који је у дело спровео.
Благо ћу провести све године своје,
мада ће ми остати горчина у души.
- 16 Господару, на њима они живе
и живот духа мог је за све у њима.
А ти ћеш ме излечити
и живот ми вратити.
- 17 Гле, у здравље се претворило
што ми беше горко;
и ти си душу моју избавио
из погубне јаме,
тако што си у неповрат бацио
све што сам ја згрешио.
- 18 Та, Свет мртвих тебе не хвали,
смрт тебе не слави;
они који су спуштени у раку
у тебе се не уздају због твоје истине.

19 Живи, живи,
он тебе хвали као ја данас.
Отац ће учити
синове истини твојој.

20 Да ме спасеш, притеци, Господе,
и ми ћемо певати уз харфе,
у све дане живота својега
пред Домом Господњим.

21 А Исаија беше рекао: „Нека донесу облог од
смокава и привију на чир и оздравиће.“

22 А Језекија рече: „Шта ће бити знак да ћу ићи горе
у Дом Господњи?“

39

Посланици из Вавилона

1 У оно време је вавилонски цар Меродах-Валадан*,
син Валаданов, послао писма с даром за Језекију. Чуо
је, наиме, да се овај разболео и да је оздравио.

2 Језекија им се обрадовао; показао им је сву своју
ризницу, сребро и злато, зачине, мирисна уља, целу
оружницу, и све што се нашло у његовим ризницама.
Није било ничега у његовом двору и на целом
његовом подручју што им Језекија није показао.

3 Тада је пророк Исаија дошао к цару Језекији и
рекао му: „Шта су рекли ти људи? Одакле су ти
дошли?“ Језекија одговори: „Из далеке земље, из
Вавилона.“

4 „Шта су видели у твојој кући?“ – упита он. Језекија
одговори: „Није било ничег у мојим ризницама што
им нисам показао.“

5 Тада је Исаија рекао Језекији: „Почуј реч Господа
над војскама:

* 39:1 Или: *Веродах-Валадан*, према 2. Цар 20,12.

⁶ 'Ево, долазе дани када ће све што је у твоме двору, и све што су твоји преци сабрали до овога дана, бити однесено у Вавилон; неће остати ништа – говори Господ.

⁷ А неки од твојих синова, који су ти се родили, биће одведени. Они ће бити евнуси на двору вавилонског цара."

⁸ Језекија одговори Исаији: „Добра је реч Господња што си је ти рекао.“ А мислио је: „Нека буде мир и спокојство током дана мојих.“

40

Утеха од Господа

¹ „Тешите, тешите народ мој
– говори Бог ваш –

² Говорите Јерусалиму срдечно,
и вичите му:
ратовање му је окончано,
кривица му окајана,
јер он из руке Господње прими
двапут више него што сагреши.“

³ Глас виче:
„Пут Господњи
кроз пустињу приправите;
друм за Бога нашега
у пустоши поравнајте.

⁴ Свака долина нека се подигне,
а свака гора и брежуљак нека се спусти;
и што је стрмо нек буде равница,
и храпаво нека буде глатко.

⁵ Тада ће се открити слава Господња,
и сваки човек ће је видети –
јер су то казала уста Господња.“

⁶ Глас рече: „Вичи!“

А он одговори: „Шта да вичем?“

„Свако је тело као трава,
и сва му је милина као цвет пољски.

⁷ Сахне трава, вене цвет,
кад преко њих Господњи пређе дах.
Заиста, народ је трава.

⁸ Сахне трава, вене цвет,
али реч Бога нашега остаје довека.“

Бог најављује своју наклоност

⁹ На високу гору се успни,
Сионе, гласниче радосне вести.
Глас свој снажно подигни,
Јерусалиме, гласниче радосне вести.

Подигни га, не бој се,
кажи градовима Јудиним:
„Ево Бога вашег!“

¹⁰ Ево, Господар Господ долази у сили,
влада он мишицом својом!
Ево, с њим је и плата од њега,
а испред њега награда од њега.

¹¹ Као Пастир он своје стадо напаса,
у своје руке јагањце сабира,
у наручју своме их носи,
а дојилице негује.

Бог објављује своју славу

¹² Ко је воде прегрштима измерио,
и небеса педљем премерио?
А ко је сав прах земаљски измерио мерицом,
и планине теговима,
и брегове теразијама?

¹³ Духа Господњег ко је премерио,
и који саветник је њега упутио?

¹⁴ С ким се саветовао и изграђивао,

и ко га је стазама правде научио?
И научио га знању
и упознао га с путем разборитости?

15 Гле, народи су као кап из ведра,
и вреде као прах на теразијама.
Гле, острва као зрнце подиже.

16 Ни Ливан није довољан за ломачу,
а његових звери нема довољно за свеспалницу.

17 Сви народи пред њим су као ништа,
ништавилом и празнином он их сматра.

18 Ко ме ћете Бога сличним учинити
и с каквим ћете га ликом упоредити?

19 Ливац излива идола,
златар га позлатом облаже
и од сребра ланчиће излива.

20 Сиромах за принос
дрво нетрулежно бира,
и за то вештог уметника тражи
да за њега кип непомични начини.

21 Зар не знате?
Зар нисте чули?

Зар вам није од искона објављено?
Зар нисте схватили од оснивања земље?

22 Над кругом земаљским он столује
и становници су њени на скакавце налик;
небеса је разастро као копрену,
разапео их као шатор за становање.

23 Он моћнике претвара у ништавило,
судије по земљи чини да су као ништа.

24 Тек што су засађени,
тек што су посејани,
тек што им стабљика у земљу корен пустила

– он на њих дуне, и они усахну,
као сламу вихор их развеје.

25 „Коме ћете мене сличним учинити?
Ко је као ја?“ – пита Светитељ.

26 Подигните поглед свој и гледајте:
Ко је ово створио?

Онај који на број војску небеску изводи,
и који по имену све њих прозива.
Због његове велике моћи и силне јачине
нико не изостаје.

Божје свемоћно свезнање

27 Зашто кажеш, Јакове,
и ти говориш, Израиљу:
„Мој пут је скривен Господу,
и моја правица измиче Богу мојем“?

28 Зар не знаш
и зар ниси чуо?
Господ је Бог вечни,
створитељ крајева земљиних.
Он се не умара и не сустаје,
и ум се његов не да ограничити.

29 Он снагу уморноме даје,
и немоћноме моћ он јача.

30 Младићи се умарају и сустају,
и момци морају да посрћу,

31 али онима који се у Господа уздају
снага се обнавља,
крила им расту као орловима,
трче и не сустају,
ходају и не умарају се.

41

Владар са истока – опомена од Господа

¹ „Умукните преда мно, острва,
и нека снагу обнове народи.
Нека се примакну, па нека проговоре;
приступимо на суд заједно.

² Ко је са истока подигао праведност,
позвао га до својих стопа,
даје му пред собом народе
и цареве покорава?
Мачу његовом их као прашину даје,
луком његовим су распршени као слама.

³ Он њих гони, безбедно напредује,
ноге му на друмове не долазе.

⁴ Ко то чини и ко то постиже,
који од почетка призива нараштаје?
Ја, Господ, који сам Први и Последњи, то сам ја.“

⁵ Острва гледају и страх их обузима,
дрхћу крајеви земаљски,
они се приближавају и већ су ту.

⁶ Човек свом другу помаже
и свом брату говори: „Буди јак!“

⁷ Ливац бодри златаре,
онај који чекићем тањи
бодри оног који кује на наковњу.
Он говори о споју: „То је добро“,
и кип утврђује клиновима да се не помиче.

Бог је са својим народом

⁸ „А ти, Израилу, слуго мој,
Јакове, изабраниче мој,
потомче Аврахама, мог љубимца!

⁹ Ти, кога оснажих са земљиних крајева
и кога позвах с њених рубова;
ти, коме сам рекао: ’Ти си слуга мој’,

тебе сам изабрао и нећу те одбацити.

10 Не бој се, јер ја сам с тобом,
не обзири се застрашено, јер ја сам Бог твој.
Ја те крепим и заиста ти помажем,
заиста те подупирем десницом правде своје.

11 Гле, постидеће се и посрамиће се
сви који су против тебе беснели
и биће као ништа,
и пропаће који се с тобом парничеше.

12 Тражићеш своје противнике,
али их нећеш наћи.
Биће као ништа и ишчезнуће
они који против тебе војују.

13 Јер ја, Господ, Бог твој,
крепим десницу твоју, говорим ти:
Не бој се,
ја ти помажем.

14 Не бој се, црвићу Јакове, људство Израиљево,
ја ћу ти помоћи – говори Господ.
Израиљев Светитељ,
Он је твој Откупитељ.

15 Гле, начинио сам те да будеш оштри млат,
нови, са зупцима јаким;
млатићеш брда и сатираћеш,
а од брегова ћеш пlevу начинити.

16 Ти ћеш њих вејати, и ветар ће их однети,
вихор ће их распршити.
А ти ћеш кликтати Господу,
славићеш Светитеља Израиљевог.

Чудесне промене од Бога долазе

17 Убоги и бедни воду траже, а ње нема.
Језик им се од жеђи осушио.
Ја, Господ, њих ћу услишити.

Ја, Бог Израиљев, њих нећу заборавити.

18 Отворићу реке у голетима,
и изворе посред долина.

Пустину ћу у рит претворити,
а сушну земљу у врело.

19 У пустињи посадићу кедар,
багрем и мирту и маслину.

Пустину ћу пошумити чемпресом,
брестом и шимширом заједно.

20 Нека људи виде и нека знају,
и нека промисле и нека схвате заједно,
да је то учинила рука Господња,
и створио Светитељ Израиљев.

Господ је проверени Бог

21 Свој спор изложите! – говори Господ.
Доказе предочите! – говори цар Израиљев.

22 Нека приступе и нек нам објаве
оно што ће се догодити.

Прошлост – шта су открили?
да о томе размишљамо

и знамо што се испунило?
Него објавите шта ће доћи.

23 Откријте нам шта ће после бити,
па ћемо познати да сте богови.

Хајде, учините нешто, добро или зло,
па да се задивимо и заједно увидимо.

24 Гле, ви сте ништа,
и дела су ваша као издисај;
ко вас изабере, тај је одвратан.

Пророштво о непристрасном освајачу

25 Подигао сам га са севера,
и он је дошао са истока сунчаног;
те ће доћи на достојанственике као по каљузи,
и газиће их као грнчар глину.

- 26 Ко је од искона објавио па да знамо,
унапред, па да кажемо: 'У праву је!'
Заиста, нема ко да објављује.
Заиста, нема ко да обавештава.
Заиста, нема ко да чује речи ваше.
- 27 Прво Сиону рекох: 'Гле, ево их!'
и Јерусалиму ћу дати весника.
- 28 И ја гледам, а човека нема,
и међу њима, а саветника нема,
па ја их питам, а не одговарају ни реч.
- 29 Гле, сви су они зли;
ништавило су дела њихова,
ветар и празнина кипови су њихови.

42

О слуги Господњем. Песма прва. Део први.

- 1 Ево Слуге мога, коме сам потпора,
изабраника мога, миљеника душе моје.
На њега сам Духа свога излио
да доноси правду народима.
- 2 Он не виче, нити буку прави,
на улици гласа свог не диже.
- 3 Он не ломи трску напукнуту,
нити гаси фитиљ који тиња,
него он доноси право истинито.
- 4 Он не тиња, нити сломљен бива
док на земљи право не успостави,
а острва су жедна његовог Закона.“

О слуги Господњем. Песма прва. Део други.

- 5 Говори Бог Господ,
који је створио и разастро небеса,
који је раширио земљу и растиње њено,
који даје дисање народима по њој,
и дух бићима која ходају по њој:

6 „Ја, Господ, у правди сам те позвао,
и за руку те ухватио;
и тебе чувао и тебе поставио
за савез народу,
за светлост племенима,
7 да отвориш очи слепима,
да изведеш из затвора сужње,
из тамнице оне што у тами живе.

8 Ја сам Господ, то је име моје,
и славе своје другом дати нећу,
нити части своје киповима.
9 Што је од искона, гле, то долази;
и новости ја већ најавих,
пре него се збуду
чиним да чујете.“

Победничка песма

10 Певајте Господу песму нову,
славу његову од краја земљиног,
који морем силазите и што је по њему,
острва и сви становници њини.
11 Нека се ускомеша пустиња и градови њени,
нека одјекују насеља кедарска,
нека подвикују становници Селе,
нека кличу с горских врхова,
12 Нека славу своју дају Господу,
и хвалу му најављују по острвима.
13 Као јунак Господ ступа,
као ратник он се разјарио,
Он кликће и уз то виче,
на непријатеље се своје устремио.
14 „Од давнина сам ћутао,
глув се правио, уздржавао,
сад вичем као породиља,
дахћем и издишем уједно.

- 15 Сасушићу горе и брегове,
и спарушити све биљке по њима,
и претворити реке у вртаче,
и мочваре ја ћу исушити.
- 16 Слепе људе водићу путем што га не познају,
упутићу их на стазе што их не познају.
Пред њима ћу таму у светлост претворити,
а џомбе у зараван.
Те ћу ствари учинити
и нећу оклевати.
- 17 У великом стиду ће узмаћи
који се у резане кипове уздају,
који ливеним ликовима говоре:
'Ви сте богови наши.'

Песма о заслепљености

- 18 Чујте, глуви!
И прогледајте, слепи, да видите!
- 19 Ко је слеп, ако не мој слуга?
Ко је глув, ако не мој гласник кога шаљем?
Ко је слеп као намирени
и слеп као слуга Господњи?
- 20 Много си видео, али ниси марио;
уши отворене али нико не слуша.“
- 21 Господу се свидело
због праведности његове
да узвелича Закон и почаст му да.
- 22 А народ је овај опљачкан и оплењен,
у пећине сви су они затворени,
у затворе склоњени.
Плене их,
а нико да их избави;
отимају им,
а нико да каже: „Врати!“

- 23 Ко од вас мари за то?
Ко се нагао и слуша унапред?
- 24 Ко је пљачкашу изручио Јакова
и отимачима Израиља?
Није ли то Господ,
против ког смо грешили,
чије путеве нису хтели да следе,
и чији Закон нису слушали?
- 25 Зато је он на њега излио
јарост гнева својега и насиља ратна;
пламен га је одасвуд окружио,
али он ни то није схватио;
и спалио га је,
али он ни то није озбиљно узео.

43

Ослобођење јеврејског народа

- 1 Сада говори Господ,
који те је створио, Јакове,
који те је начинио, Израиљу:
„Не бој се, јер ја сам те откупио,
по имену те позвао: ти си мој.
- 2 Кад преко воде прелазиш,
ја сам с тобом;
преко река,
неће те преплавити.
Прођеш ли кроз ватру,
нећеш изгорети,
и пламен те опалити неће,
- 3 јер ја сам Господ, Бог твој,
Израиљев Светитељ, твој Спаситељ.
Да тебе откупим, дајем Египат;
уместо тебе дајем Куш и Севу.
- 4 Јер ти си драгоцен у мојим очима,
цењен си и ја те волим.

Зато и дајем човека уместо тебе,
и народе трaмпим за живот твој.

⁵ Не бој се, јер ја сам с тобом.
Са истока ћу потомство твоје довести,
и са запада ћу те сакупити.

⁶ Рећи ћу северу: 'Дај ми!'
и југу: 'Не задржавај га!'
Синове моје доведи издалека,
и ћерке моје с краја земље,

⁷ сваког ко се именом мојим зове,
и кога сам на славу своју створио,
замислио га, па га начинио.

Господ је једини Бог

⁸ Изведи народ слеп, премда има очи,
и глув, премда има уши.

⁹ Нека се заједно саберу сва племена,
и нека се сакупе народи.

Је ли ко од њих ово најавио,
и од давнина нам предсказао?

Нек доведу своје сведоке и оправдају се.
Нека се чује, па нек кажу: 'Истина је!'

¹⁰ Ви сте сведоци моји – говори Господ –
и слуге моје које сам изабрао,
да бисте знали и мени веровали,
и схватили да сам то ја.

Пре мене ниједан бог саздан не би,
а неће ни после мене бити.

¹¹ Ја, ја сам Господ,
осим мене спаситеља нема.

¹² Ја сам најавио и спасао и предсказао,
и међу вама туђинаца нема!

А ви сте сведоци моји – говори Господ –
и ја сам Бог.

¹³ Од вечности ја то јесам,
и нико из моје руке избавити неће.

Учинићу, а ко ће изменити?“

Бог ће уништити Вавилон

- 14 Говори Господ,
ваш Откупитељ, Израиљев Светитељ:
„Вас ради послао сам према Вавилону,
и оборићу бегунце, све њих;
а Халдејци ће клицати у лађама.
15 Ја сам Господ, ваш Светитељ,
Израиљев створитељ, ваш цар!“

Нови излазак

- 16 Говори Господ,
који начини пут по мору,
и по водама силним пролаз,
17 који је извео бојна кола и коње,
војску и јунаке заједно,
и они падоше да више не устану,
згаснуше, као фитиљ утрнуше:
18 „Не спомињите оно што је давнашње,
не мислите на оно што је застарело.
19 Ево, чиним нешто ново;
већ настаје, зар не опажате?
Да, направићу пут у пустињи,
и реке у пустоши.
20 Славиће ме звери пољске,
шакали и нојеви млади,
јер сам дао воду у пустињи,
реке у пустари,
да напојим свој народ,
изабраника својега.
21 Овај народ што сам га себи саздао,
казиваће мени похвалу.

Незахвалност Божијег народа

- 22 Али ти мене ниси призивао, Јакове;
досадио сам ти, Израиљу!

- 23 Ниси ми приносио овцу на свеспалницу,
ниси ме прослављао приносећи жртве;
а ја те нисам терао да приносиш приносе,
нити сам ти досађивао да ми кадиш;
24 ниси ми за новац куповао мирисни штапић;
ниси ме ситио салом својих жртава;
него си ме оптерећивао својим гресима,
досађивао си ми својом кривицом.
- 25 А ја, ја сам тај,
себе ради бришем твоје преступе,
и не спомињем твоје грехе.
- 26 Подсети ме,
спорићемо се заједно,
сабери се да се оправдаш.
- 27 Прво је сагрешио отац твој,
а од мене су се одметнули посредници твоји.
- 28 И ја ћу оскрнавити главаре Светилишта,
те Јакова изручити проклетству,
а Израиља порузи.

44

Бог ће благословити Јевреје

- 1 А сад послушај, Јакове, слуго мој,
и Израиљу, ког сам изабрао.
- 2 Говори Господ
који те је начинио, и који те је од утробе саздао,
теби помаже:
- Не бој се, Јакове, мој слуго,
Јешуруне, ког сам изабрао.
- 3 Јер ћу воду излити на жедно тле,
и врела на сушну земљу.
Излићу Дух свој на потомство твоје,
и благослов на поколења твоја.

4 И рашће као да су међу травом,
као врбе из текуће воде.

5 Један ће рећи: 'Ја сам Господњи!'
други ће се звати именом Јаковљевим,
трећи ће себи на руци исписати: 'Господњи',
и усвојиће име Израиљево.“

Нема Бога осим Господа

6 Говори Господ,
Цар Израиљев и његов Откупитељ,
Господ над војскама:
„Ја сам Први и ја сам Последњи,
осим мене другог Бога нема.

7 Ко је као ја? Нека устане и каже,
нека се јави и нек то објави,
и нек то разложи преда мнош.
Откад поставих народ од вечности,
и ствари што ће доћи,
нека најави шта ће се збити.

8 Не плашите се и не бојте се:
нисам ли вам одавно објавио и најавио?
И ви сте моји сведоци:
има ли Бога осим мене?
Не, нема Стене за коју ја знам.“

Против кипова и ликова

9 Који праве кипове,
сви су они ништавила,
и драгоцености њихове не користе ничему.
Сведоци њихови не виде и не знају, те ће бити на
срамоту.

10 Ко прави бога и лије кип,
да од тога користи нема?

11 Гле, осрамотиће се сви другови његови и
уметници.
Нека се саберу сви: и они су дело људско.

Нека се поставе:
заједно ће се престравити и постидети.

12 Обликује гвожђе алатком
и ради на жару угља,
чекићима га дотерује
и снажном га руком обрађује.

Не храни се и нема снаге,
воде не пије и исцрпљује се.

13 Обликује дрво, узима меру,
писаљком га обележава,
обрађује га длетом, оцртава га шестаром,
и деље га по узору на људски лик,
као лепоту људску,
да буде постављен у дому.

14 За себе је насекао кедре
и узео кипарисе и храст,
што је за себе неговао међу дрветима шумским,
засадио бор што је порастао на киши.

15 И човеку је то као гориво;
узима од тога да се огреје;
па ложи и пече хлеб.

Међутим, од тога деље и бога
пред којим пада ничице
и прави кип и клања му се.

16 Половином ложи ватру,
том половином пече месо на жару,
једе печење и бива сит,
те се греје и говори:

„Ах, грејем се и крај ватре уживам.“

17 А од остатка прави бога, идола свога;
пада пред њим ничице
и клања му се и моли му се:

„Избави ме, јер ти си мој бог.“

18 Не знају и не расуђују,
јер су им очи замазане па не виде;

и срца њихова па не разумеју.

19 Такав не размишља и нема у њега знања
ни расуђивања да каже:

„Половином од овога ложио сам ватру,
па сам на жару испекао хлеб,
испржио сам месо и појео га.

А од остатка сам начинио гнусобу.

Зар да се клањам комаду дрвета?“

20 Тај се стара за пепео.

Њега заводи преварно срце,
те не може да избави свој живот,
а неће да каже:

„Није ли обмана у мојој десници?“

Бог ће се смилovati

21 „Сети се овога, Јакове,

и Израиљу, јер си слуга мој!

Ја сам те саздао и ти си слуга мој;

Израиљу, ја тебе да заборавим нећу!

22 Као маглу растерао сам твоје преступе,
и грехе твоје као да су облак.

Мени се врати,

јер ја сам те откупио.“

Радосница

23 Кличите, небеса, ово је дело Господње!

Орите се, дубине земљине!

Одјекујте радосно, планине,

и ви, шуме, са свим својим дрвећем!

Јер Господ је откупио Јакова,

и прославио се у Израиљу.

Песма о сили Господњој

24 Говори Господ, Откупитељ твој,

и Саздатељ твој од утробе:

„Ја сам Господ који сам све учинио,

- ја сам лично разапео небеса,
и без икога засводио земљу.
- 25 Ја спречавам врачарска знамења,
и гатаре претварам у лудакѐ;
тера̀м мудраце да устукну
и знање преобраћам у безумље.
- 26 Потврђујем што слуга му каже,
испуњавам својих гласника намере.
- ’Насели се!’ – говорим Јерусалиму,
и градовима Јудиним: ’Саградите се!’
А ја ћу подићи што је разрушено.
- 27 Говорим океану: ’Пресахни!
Твоје реке пресушујем.’
- 28 ’Пастиру мој’ – говорим Киру,
и он ће све моје жеље испунити.
’Сагради се!’ – говориће Јерусалиму,
а Дому: ’Утемељи се!’“

45

Пророштво о Киру

- 1 Говори Господ о помазанику свом,
Киру, ког прихвати́х за десницу
да пред њим оборим народе
и царе́ве лишим њиховог угледа:
„Пред њим двострука врата отварам,
и неће вратнице пред њим затворене бити.
- 2 Ја ћу марширати пред тобом
да поравнам неравнине,
да разломим врата бронзана,
и покршим преворнице гвоздене.
- 3 Дајем ти блага из мрачних одаја
и богатства из скровишта,
да схватиш да сам ја Господ,

који те зове по имену, Бог Израиљев.

⁴ Ради слуге свога Јакова,
и изабраника Израиља,
и тебе позвах по имену,
наименовах те, иако ме ниси знао.

⁵ Ја сам Господ и другог нема,
осим мене другог Бога нема.
Иако мене не познајеш,
ја сам те наоружао.

⁶ Нека се зна од истока и од запада
да је ништавило све што је мимо мене.

Бог обећава спасење

Ја сам Господ и другог нема:

⁷ ја творим светлост и стварам таму,
чиним мир и несрећу стварам;
ја, Господ, све то чиним.

⁸ Росите, небеса, одозго,
и праведност, облаци, нека из вас пада.
Нека се отвори земља
и спасење нека буде плод,
те заједно проклија праведност;
ја, Господ, то сам створио.

Господ је свесилан

⁹ Тешко оном ко расправља са Саздатељем својим,
а грне је међу грнчаријом!
Каже ли глина грнчару:

’Шта радиш?’
или дело његово:
’Он нема обе руке’?

¹⁰ Тешко оном који оцу каже:
’Зашто си родио?’
или жени:
’Зашто си на свет донела?’“

11 Говори Господ,
Израиљев Светитељ и његов Саздаатељ:
„Зар је ваше да ме питате
о знацима над децом мојом,
и да ми заповедате над делом мојих руку?

12 Ја сам земљу начинио
и човека на њој створио;
својим сам рукама небеса распростро
и свим војскама њиховим заповедам.

13 Ја сам га подигао у праведности
и поравнао све путеве његове.
Он ће обновити мој град
и ослободити заробљене моје
без откупнине и без накнаде –
говори Господ над војскама.“

Обраћење туђинаца

14 Говори Господ:
„Труд египатски и добитак кушки,
и Савајци, људи повисоки,
теби ће прећи и твоји ће бити,
за тобом ће ићи, у оковима претходити,
и теби ће се клањати,
и тебе молити:
'О, само код тебе је Божанство,
и осим Бога други не постоји.'“

15 Заиста, ти си Божанство скривено,
Бог Израиљев, Спаситељ.

16 Постидеће се и осрамотиће се сви,
заједно ће се повући покуњени они који праве
кипове.

17 Господ ће спасти Израиља
спасењем вечним,
нећете се постидети,
и до векова вечних нећете се осрамотити.

Господ указује на своја дела

18 Та, говори Господ,
створитељ небеса
– он је Бог –
који је обликовао земљу
и изглед јој дао,
који је учврстио,
и није је створио да буде пустош,
него је уобличио да се на њој станује:
„Ја сам Господ и другог нема.

19 Нисам говорио у тајности,
у закутку земље тамне.
Нисам рекао потомству Јаковљево:
’Тражите ме у пустоши.’
Ја, Господ, говорим правду
и блавестим честитости.

Господ је Бог за све људе

20 Саберите се и дођите,
заједно приступите, избеглице из других народа.
Незналице су који носе дрво идолско
и моле се божанству које не спасава.

21 Објавите и предочите,
хајде, посаветујте се заједнички.
Ко је ово од давнина изјавио
и још тада предсказао?

Нисам ли ја, Господ?
Осим мене другог бога нема;
праведног Божанства и Спаситеља
осим мене нема.

22 Обратите се мени и бићете спасени,
сви крајеви земљини,
јер ја сам Божанство и другог нема.

23 Заклињем се самим собом:
из мојих уста излази реч праведна

и нећу је опозвати:
да ће се преда мноме свако колена савити,
сваки језик мноме заклињати.

24 'Само у Господу имам – вели –
праведност и снагу.'“

К њему ће доћи и стидеће се
сви који су беснели против њега.

25 У Господу ће имати
праведност и прослављање
све потомство Израиљево.

46

Немоћна божанства и свемоћни Господ

1 Паде Вил! Сруши се Навав!
Стављају своје рукотворине на животиње и на
стоку.

Носе их као бремена,
терет што замара.

2 Руше се и падају заједно.
Не могу избавити носиоце.
И душе своје у ропство одводе.

3 „Слушајте ме, доме Јаковљев,
и сви остаци дома Израиљева!

Ја сам вас носио од рођења;
Ја сам вас подизао од утробе.

4 И кад остарите, ја остајем исти;
и кад оседите, ја ћу бити потпора.

Ја сам чинио и ја ћу подизати,
и ја ћу подупирати и допремати.

5 С ким бисте ме упоредили,
и сличним и изгледним учинили и поредили?

6 Ваде злато из торбе,

и сребро мере на ваги,
у најам узимају ливца
да им од тога начини бога,
да падају ничице,
челом и телом да се простиру.

⁷ Подижу га на раме, подупиру га,
спуштају га доле и стоји,
из места својега и не помера се,
нити виче на њих и не одговара;
не спасава никога из невоље његове.

Помоћ је близу

⁸ Сетите се тога и будите људи;
одметници, узмите то к срцу.

⁹ Сетите се почетака из древности.
Та, ја сам Бог и нема другога,
Бог јесам и нико није као ја.

¹⁰ На почетку последице најављујем,
и унапред што се није збило.
Кажем: 'Одлука ће се моја извршити,
и учинићу све што хоћу.'

¹¹ Позваћу са истока грабљивицу,
из далеке земље човека по одлуци својој.
Што рекох, то ћу и довести.
Што исказах, то ћу учинити.

¹² Слушајте ме, срцем упорни,
од праведности удаљени.

¹³ Праведност своју примичем,
није се удаљила;
и спасење моје окаснити неће.

И на Сион ћу спасење ставити,
Израиљу прослављење своје.“

47

Тужбалица над Вавилоном

¹ „Спусти се и седи у прашину,
девице, ћерко вавилонска.
Седи на земљу.

Нема престола, ћерко халдејска!
Јер неће те више звати
нежном и осећајном.

² Ухвати млинско камење и мељи брашно,
свуци свој огртач,
скут подигни, свуци с бедара,
прелази реке.

³ Нека се појави голоотиња твоја,
још нека се покаже срамота твоја.
Осветићу се
и неће ме спречити нико.“

⁴ Откупитељ наш, његово је име:
Господ над војскама, Светитељ Израиљев.

⁵ „Седи ћутке и повуци се у таму,
ћерко халдејска,
јер те више неће звати
господарицом над царствима.

⁶ На свој сам се народ разгневио,
своју сам баштину оскрнавио,
и теби их у руке предао;
а ти према њима милост не показа:
јармом твојим
старце си претоварила.

⁷ И говорила си:
’Довека ћу бити господарица!’,
а у твоје срце то није доспело,
нисе се сетила шта на крају бива.

⁸ А сада слушај ово, развратнице,
која боравиш у спокојству,

те у срцу проговараш своје:

’Ја сам и друге нема,
нећу постати удовица,
нити децу изгубити своју.’

9 Па обоје ће доћи на тебе,
тренутно, у истом дану:
изгубићеш и децу и мужа;
у целини ће доћи на тебе,
иако врачаш многоструко
и чараш веома.

10 У злоћу своју и ти си се поуздала
говорећи: ’Не види ме нико.’
Мудрост твоја и знање твоје, оне те заведоше,
те говориш у срцу својему:
’Ја сам и друге нема.’

11 Доћи ће злоћа и на тебе,
и нећеш знати да их спречиш;
и стуштиће се невоља на те,
и нећеш моћи одвратити;
и доћи ће на те изненада
пропаст за коју не знаш.

12 Де, остани на твојим чарањима,
и на мноштву твојих врачања,
на којима се трудиш од младости;
можда се и окористиш, можда страх донесеш.

13 Ринтала си због многих саветника твојих.
Хајде, нека устану и спасу те:
они ’премеравају’ по небесима,
они ’виде’ по звездама,
они ’сазнавају’ по младом месецу;
шта ће тебе снаћи.

14 Та, они ће бити као стрњика,
огањ ће их спалити;
сами себе избавити неће

из пламене руке;
неће остати ни жеравице да се неко огреје,
ни ватре да крај ње поседи.

¹⁵ Такви ће постати они
око којих си се замарала,
твоји трговчићи од младости:
сваки ће на своју страну отперјати,
никог неће бити да те спасе.“

48

Господ – господар будућности

¹ „Слушај ово, доме Јаковљев,
који се називате именом Израиљевим
и који сте изашли из вода Јудиних,
који се заклињете именом Господњим,
спомињете Бога Израиљева
не у истини и не у праведности.

² Јер по Светом Граду ви се називате
и на Бога Израиљева ви се ослањате,
његово је име: Господ над војскама.

³ Од почетка, од давнина обавештавам,
из мојих уста је изашло
и објавићу што се чини изненада,
и то се збило.

⁴ Иако сам знао да си тврдокоран,
и да је врат твој жила гвоздена,
и да је чело твоје бронза;

⁵ ипак сам ти већ онда најавио,
обавестио те пре него се збуде;
да не рекнеш:

’Мој кип то учини,
и мој лик резани и мој лик ливени то
заповедише.’

⁶ Чуо си, погледај све то.
Зар нећете објављивати?

И ново ћеш од сада слушати од мене,
тајанствено, што знао ниси.

⁷ Сада је створено,
а није од раније и пре овог дана,
што ни чуо ниси; да не рекнеш:
'Гле, то сам већ знао.'

⁸ Нити си чуо, нити си знао,
нити се уши твоје од пре отворише.
Та, знао сам да ћеш изневерити
и да су те назвали отпадником чим си се родио.

⁹ Због имена својега спутавам гнев свој,
и због части своје уздржавам се према теби,
иначе бих те истребио.

¹⁰ Ево, претопићу те, али не као сребро;
прочишћавам те у топионици невољничкој.

¹¹ Због себе, због себе ћу учинити.
Зар да се богохули?
И славу своју другом дати нећу.“

Господ благовести свог миљеника

¹² „Чуј мене, Јакове,
и Израиљу, кога сам позвао:

Ја јесам,
ја сам Први, ја сам и Последњи.

¹³ Рука је моја и земљу утемељила,
а десница моја небеса је распрострла,
кад ја њих позовем,
скупа ће се постројити.

¹⁴ Скупите се сви и послушајте:
Ко је од њих то најавио?

Онај кога Господ воли
вољу његову ће учинити над Вавилоном
и над потомством његовим, Халдејцима.

¹⁵ Ја, ја сам рекао,
њега сам позвао,

њега водио,
и његов пут унапредио.

16 Приступите ми и послушајте ово:
Нисам вам од почетка у тајности говорио,
и био сам тамо кад се то догађало.

А сад ме шаље Господар Господ
и Дух његов.“

Шта ће бити са Израиљем?

17 Говори Господ, Откупитељ твој,
Светитељ Израиљев:

„Ја, Господ Бог твој,
учим те на добробит,
упућујем те којим ћеш путем ићи.

18 О, да си се покорио мојим заповестима,
мир би твој био као река,
и праведност твоја као таласи морски.

19 Потомства би твојег било као песка,
а порода твога као његових зрнаца.

Не би се затрло и не би се избрисало
име његово пред лицем мојим.“

Песма о изласку из Вавилона

20 Изађите из Вавилона!

Бежите из Халдеје!

Гласом ускликталибмо благословите;

ово објављујте;

то разгласите до краја земље.

Говорите: „Откупио је Господ свог слугу Јакова!“

21 И нису били жедни док су ишли пустошима,
воду им је из стене натачио,
и стену је расцепио
и вода је потекла.

22 „Нема мира!

– говори Господ опакима.

49

О служи Господњем, Песма друга

¹ Чујте мене, острва!

Послушајте ме, народи далеки!
Господ ме је позвао чим сам се родио,
моје име је споменуо од утробе материне,

² и начинио је уста моја као оштар мач,
сеном своје руке он ме је заклонио,
у глатку ме стрелу претворио,
у тоболцу своме он ме је сакрио.

³ Рекао ми је: 'Израиљу, ти си мој слуга,
у ком ћу постати поносан.'

⁴ А ја сам рекао: 'Узалуд сам се мучио за
опустошеност,
и испразно упињао снагу своју.
Ипак, правда је моја код Господа,
и учинак мој код Бога мојега.'

⁵ И сад говори Господ
који ме је пре рођења слугом својим начинио,
да му Јакова повратим
и да му се Израил сабере.

И прославићу се у очима Господњим,
и Бог мој ће бити снага моја.

⁶ И рече:

'Неважно је да ми будеш слуга,
да подигнем племе Јаковљево,
и да вратиш остатке Израиљеве,
него ћу те одредити да будеш светлост пуцима,
да будеш спасење моје до краја земље.'“

Песма о славном повратку

⁷ Говори Господ,

Откупитељ Израиљев, Светитељ његов,
оном коме презиру душу,
на кога се гади пук, служи насилницима:
„Видеће цареви и устаће главари,
и клањаће ти се
због Господа који је веран,
Светитеља Израиљева који те је изабрао.“

Обнова Израиља

⁸ Говори Господ:
„У време повољно сам те услишио,
и у дан спасења сам ти помогао,
и саздао сам те и поставио те
за савез с народом,
за подизање земље,
за убаштињење разорених баштина,
⁹ за реч утамниченима: 'Изађите!'
и онима који су у тами: 'Покажите се!'

На путевима ће се напасати,
и по свим висоравнима биће паша њихова.

¹⁰ Неће бити ни гладни ни жедни,
и неће их мучити ни суша ни сунце,
јер ће их водити онај који им се смиловао,
и довешће их на изворе водене.

¹¹ И претвориће све горе моје у пут,
и уздићи ће моје друмове.

¹² Ево, неки долазе из далека,
и, гле, неки са севера и са запада,
а неки из земље Синим.“

¹³ Кличите, небеса,
и весели се, земљо!
Подвикујте, планине, раздрагано!
Зато што Господ теши народ свој,
и смиловаће се на невољнике своје.

- 14 А Сион рече: „Напустио ме Господ“
и „Господар ме је заборавио.“
- 15 „Може ли жена заборавити своје одојче,
да се не смилује на сина утробе своје?
Ако би нека и заборавила,
ја пак тебе заборавити нећу.
- 16 Ево, на оба длана сам те урезао,
зидови твоји преда мношвом свагда.
- 17 Градитељи твоји журе,
рушитељи твоји и пустошници твоји од тебе
одлазе.
- 18 Осврни се и погледај око себе,
сви се они сабирају, к теби долазе.
Живота ми мога – говори Господ –
свима ћеш се њима као хаљином оденути,
и као невеста њима украсити.
- 19 Рушевине своје и развалине своје,
и земљу похарану своју
сад подешаваш за становање,
и зато ће се удаљити који те затиру.
- 20 Поново ће ти говорити на уши
синови којих си била лишена:
'Тесно ми је место;
помери се и настанићу се.'
- 21 И говорићеш у срцу своме:
'Ко ми је ово родио?
А ја сам била без деце и плода,
прогнана и одбачена,
а ове, ко је одгајио?
Ето, ја сам остала сама;
ови, откуда су они?'“
- 22 Говори Господар Господ:

„Ево, руком својом машем пуцима
и заставу своју подижем народима.

Па ћу вратити синове твоје на груди,
и донећу ћерке на плећима.

23 И цареви ће о теби бринути,
и кнегиње њихове биће твоје дојкиње.

Клањаће ти се до земље
и прашину с ногу твојих лизаће.

И знаћеш да сам ја Господ.
Неће се постидети који се уздају у мене.“

24 Може ли се јунаку плен запленили,
или да заробљеник побегне од ужасника?

25 Ипак, говори Господ:

„Јунаку ће бити заплењен заробљеник
и плен ће побећи од ужасника,

а са онима који се с тобом споре
спорићу се ја, и твоје синове избавићу ја.

26 А тлачитеље твоје натераћу да једу месо своје,
и као младим вином опијаће се крвљу својом.

И знаће тело свако
да сам ја, Господ, Спаситељ твој,
и да је Силни Јаковљев Откупитељ твој.“

50

Спасоносна свемоћ Господња

1 Говори Господ:

„Где је потврда о разводу за вашу матер
којом сам је отпустио?

Или: ко је поверилац
коме сам вас продао?

Где, због кривица ваших ви сте продани.

Због неверства свога ваша мати је отпуштена.

2 Зашто, кад сам био дошао,

никог није било?
Кад сам био звао,
одазвао се нико није?
Зар је тако кратко скраћена рука моја,
те не може избавити?
Или: зар снаге у мени нема,
те не могу ослободити?
Гле, претњом својом исушујем море,
претварам реке у пустињу.
Распадају се рибе њихове
кад воде нема, и умру од жеђи.
³ Небеса облачим у црнину,
и кострет им као прекривачи.“

О слуги Господњем, Песма трећа

⁴ Господар Господ даде ми језик учен
да знам окрепити уморнога.
Речју ме буди; из јутра у јутро буди ме на ухо
да га слушам као учени.
⁵ Господар Господ отворио ми је ухо,
а ја нисам окретао плећа,
нити сам устукнуо.
⁶ Леђа сам своја подметао онима који ме туку,
а образе своје онима који ми браду чупају,
лице своје заклањао нисам
од увреда и од пљувања.
⁷ А Господар Господ мени помоћ даје
да се не постидим,
зато сам свој образ у кремен претворио
и знам да се посрамити нећу.
⁸ Близу је онај који ме правда.
Ко ће са мношвом да се парничи?
Станимо заједно.
Ко ће против мене?
Нек ми приђе ближе.

⁹ Гле, Господар Господ мени помаже.
Ко је тај који ће ме окривити?
Ето, сви они ће се истрошити као хаљина,
мољац ће их појести.

¹⁰ Ко се међу вама боји Господа
и слуша глас његовог слуге,
који је ишао по тамнинама,
а није имао видеља;
уздао се у име Господње,
ослањао на Бога својега.

¹¹ Ено, сви ви који палите ватру
опасујући се искрама,
одосте у пламен своје ватре
и у искре вашег сагоревања;
од руке моје то ће вам бити:
лежаћете у мукама.

51

Спасење за Аврахамове потомке

¹ Послушајте ме, следбеници праведности,
тражиоци Господа,
осмотрите стену из које сте исклесани,
коп истесан из ког сте ископани.

² Осмотрите Аврахама, оца својега,
и Сару која вас је родила.

Та, он је сам био кад сам га позвао,
а ипак сам га благословио и умножио.

³ Та, Господ се сажалио над Сионом,
сажалио се над свим његовим развалинама,
те ће претворити пустињу његову у Еден,
а пустару његову у врт Господњи.

Клицање и радост одјекиваће по њему,
захваљивања и глас похвални.

Господ ће судити народима и пуцима

⁴ Послухни мене, народе мој, и чуј мене, свете,
јер Закон од мене проистиче,
и моје ћу правосудство хитро поставити
да буде светлост народима.

⁵ Близу је правда моја,
спасоносно проистиче,
а и мишица моја судиће народима.
На мене острва чекају
и у моју мишицу се уздају.

⁶ Очи своје к небу подигните,
и по земљи осмотрите доле;
јер ће небеса као дим ишчезнути,
и земља ће се као огртач раскрпати,
и становници њени као такви* помреће;
а спасење моје трајаће довека,
и праведност моја уздрмана неће бити.

⁷ Послушајте мене, који познајете правду,
народе коме је Закон мој у срцима:
не бојте се ругања од људи,
и нека вас не узбуђује њихово вређање,

⁸ јер ће их као огртач појести мољац,
и као вуну појешће их црв;
а праведност моја трајаће довека,
и спасење моје од колена до колена.

Господ се буди

⁹ Пробуди се! Пробуди се!
Одени се у снагу, мишице Господња.
Пробуди се као у дане древне,
током старинских нараштаја.
Ниси ли ти испресецала Раву,
израњавила морску неман?

* **51:6** Као такви може да се преведе и као комарци.

- 10 Ниси ли ти исушила море,
воде бездана големих,
поставила по дубинама морским
пут да пролазе откупљени?
- 11 Вратиће се избављени Господњи,
доћи ће у Сион с весељем
и с радошћу вечном на челима;
пратиће их раздраганост и радост,
а побећи ће жалост и уздаси.

Свемоћни Господ теши људе своје

- 12 „Ја, ја сам утешитељ ваш.
Ко си ти да се бојиш човека смртнога
и сина човечијег који је као трава?
- 13 Заборавио си Господа,
који те је начинио,
који је разастро небеса
и утемељио земљу.
Па си стрепео стално, поваздан
пред лицем надменог тлачитеља,
као пред неким ко постоји да би разједао.
И... где је надменост тлачитеља?
- 14 Биће изгнаник слободан убрзо,
и неће умирати да би био разједан,
и хлеба му недостати неће.
- 15 Господ Бог твој сам ја,
море узбуркам и таласи му кључају.
Господ над војскама име је његово.
- 16 И ставио сам речи своје у уста твоја,
и сакрио те у сенку руке своје,
да разастрем небеса
и утемељим земљу,
и кажем Сиону: 'Ти мој народ јеси.'“

Пробуди се, Свети граде!

17 Хајде, пробуди се! Хајде, пробуди се!

Устани, Јерусалиме!

Који си испио из руке Господње
чашу јарости његове;

пехар, чашу опијености,
испио до дна.

18 Од свих синова које је родио
нема ниједног да га води.

Од свих синова које је одгојио
нема ниједног да га за руку прихвати.

19 Ово те је двоје задесило.

Хоће ли те ико пожалити?

Пустошење и распад и глад и мач.

Хоће ли те ико утешити?

20 Синови ти леже обамрли
по угловима свих улица;
као антилопа у мрежи

пуни јарости Господње,
карања од Бога твојега.

21 Зато ово почуј, понижени
и опијени, али не од вина.

22 Говори твој Господар Господ,
Бог твој, бранилац свог народа:

„Ево, узимам из руке твоје
чашу опијености,

пехар, чашу јарости моје.

И никад се више из ње испијати неће.

23 И то стављам у руку оних који су те жалостили,
који су души твојој говорили:

’Савиј се и прелазићемо!’

И наместо тла подметао си леђа своја,
те су била пут онима који прелазе.“

52

1 Пробуди се! Пробуди се!

Одени се у своју снагу, Сионе!
Одени се огртачем сјајности своје,
Јерусалиме, граде свети,
јер у тебе више улазити неће
необрезани и нечисти.

2 Стреси са себе прашину и устани,
устоличи се, Јерусалиме!
Скини окове са свога врата,
заборављена ћерко сионска.

3 Јер говори Господ:
„Ето, били сте продани
и без новца ћете бити откупљени.“

4 Јер говори Господар Господ:
„У Египат је некада народ мој сишао да тамо странац
буде,
а Асир му је ни због чега насиље чинио.

5 А сада, зашто сам ја овде? – говори Господ.
Зато што је без разлога поробљен мој народ,
а поробљивачи његови ликују – говори Господ –
и без престанка, поваздан
вређа се моје име.

6 Зато ће народ мој познати име моје.
Зато ће у онај дан знати
да сам ја онај који говори:
’Ево ме!’“

Отрежњење и радост

7 Како ли су дивне по горама
ноге благовесника који најављује мир,
благовесника доброте који најављује спасење,
говорећи Сиону: „Бог твој царује!“

8 Глас стражара твојих се подиже,
глас заједничког клицања,

јер очима својим гледају
како се Господ враћа на Сион.

⁹ Подврискујте и кличите заједно,
развалине јерусалимске,
јер Господ је народ свој утешио,
Јерусалим откупио.

¹⁰ Своју свету мишицу Господ је открио
да сви пуци гледају,
да сви крајеви земљини виде
како наш Бог спасава.

¹¹ Одлазите! Одлазите! Одатле изађите!
Нечистоте не дотичите!
Из средине његове изађите! Себе очистите,
који посуде Господње подижете.

¹² Јер у журби излазити нећете,
и бежати нећете,
зато што испред вас иде Господ,
а иза вашег строја је Бог Израиљев.

О Божијем слузи, Песма четврта

¹³ „Гле, мој Слуга ће успевати,
узвисиће се и уздигнути, и веома узвеличати.

¹⁴ Како су се многи ужаснули над њим^{*}:
тако изнакажен његов људски лик
и појава његова међу потомцима људи.

¹⁵ Ипак, пошкропиће он народе многе[†],
ни писнути неће цареви,
јер видеће што им нико објавио није,
и схватиће о коме чули нису.“

53

¹ Ко је поверовао нашој поруци,

^{*} **52:14** У изворном тексту стоји *над тобом*, тј. *над Слугом*. [†] **52:15** И овај превод је могућ: *Ипак, пуци многи дивиће се њему*.

и мишица Господња коме се открила?

² И као изданак пред њим је израстао,
и као корен из земље сухе.

Није имао красоте ни изгледа;
ни да буде виђен ни пожељан.

³ Био је презрен и од људи одбачен,
човек у боловима и страдању вичан,
и као онај од ког заклањају лице,
био је презрен и за нас безначајан.

⁴ А он је наше болове понео,
и наше болести на себе узео.
Ми смо, пак, сматрали
да га Бог туче, удара и понижава.

⁵ А он је прободен због наших преступа,
сатрвен због наших кривица,
карање је на њему због нашег мира
и ранама својим нас је исцелио.

⁶ Сви смо ми као овце заврљали,
сваки је кренуо својим путем;
а Господ је на њега свалио
кривицу свих нас.

⁷ Тлачен је био и понизио се он,
и није отворио уста своја;
као јагње на клање је вођен,
и као овца нема пред онима који је стрижу,
и није отворио уста своја.

⁸ Од власти и од суда он је изузет.
И ко ће да исприча шта је после било?
Јер из земље живих је издвојен,
због греха мог народа он је тучен.

⁹ Одредили су му гроб међу опакима,
а у смрти би с богаташима.
Ипак, нити је учинио насиље,

нити превару устима својим.

10 Међутим, Господу се свидело
да га сатире болом.

Ако принесеш живот његов
као жртву за преступ,
потомство ће се постарати
да се продуже дани,
и што је Господу угодно
напредоваће руком његовом.

11 „Из оног што је искусио
видеће светло и знањем својим ће се наситити.
Својим познањем праведни слуга мој оправдаће
многе.

И њихове кривице сам ће изнети.

12 Зато ћу му многе у баштину дати
и с моћницима ће плен делити.

И сам је себе понудио да умре,
па је у грешнике убројен,
и сам је понео грехе многих
и заузима се за грешнике.

54

Велик је Јерусалим

1 Кличи, нероткињо, која не рађаш,
подврискуј кличући;
весели се која за порођај не знаш,
јер више синова има самотна
него ли удата –
говори Господ.

2 Рашири место за свој шатор,
разастри платна за своје коначиште.
Не штеди!
Ужад своју продужи,

кочиће своје учврсти!

- ³ Јер десно и лево ћеш се пробити
и потомство ће твоје пукe запосести
и настаниће опустеле градове.

Господња љубав

- ⁴ Не бој се, нећеш се постидети.
Не стиди се, јер нећеш црвенети.
Јер ћеш заборавити срамоту младости своје,
и нећеш више спомињати
што су те понижавали док си била удовица.
- ⁵ Јер твој супруг је Саздаатељ твој,
његово је име Господ над војскама,
и твој Откупитељ је Светитељ Израиљев,
он се зове Бог земље свеколике.
- ⁶ Наиме, као жену остављену
и духовно уцвељену позвао те је Господ,
и отпуштену жену
с којом си од младости своје“ –
говори Бог твој.
- ⁷ „За трен кратки сам те оставио,
а у великим милосрђима тебе ћу пригрлити.
- ⁸ Из мене је срџба провалила,
и за часак сам заклонио лице своје од тебе,
а смиловао сам ти се по вечној милости –
говори Откупитељ твој, Господ.
- ⁹ Јер ово им је као воде Нојеве,
кад се заклех да воде Нојеве
више земљу преплављати неће:
тако се заклињем
да на тебе срдити се нећу
и да тебе прекорити нећу.
- ¹⁰ Нека се планине помакну
и нека се брда уздрмају,

ипак се моја милост од тебе одмаћи неће,
нити ће се уздрмати мој савез мировни
– говори Господ који ти се смиловао.

Јерусалим обновљен и благословен

11 Невољнице, вихором витлана, неутешена,
гле, ја ћу сложити на мермер камење твоје,
и на сафире темељ твој.

12 И од рубина дићи ћу ти на тврђави зупце;
и од карбункула твоје вратнице,
и све ограде твоје од камења драгога.

13 И сви синови твоји биће учени од Господа,
и обилан мир имаће синови твоји.

14 Бићеш саздана на правди.

Одбаци страх,
јер немаш се чега бојати.

Одбаци страх,
јер он ти се ни примаћи неће.

15 Гле, постројиће се против тебе
као да је то од мене.

Ко се построји против тебе
пропашће због тебе.

16 Гле, ја сам ковача створио,
који жеравицу распаљује,
вади из ње оружје да га искује,
а ја сам и затирача створио да затира.

17 Ниједно оружје исковано против тебе неће
успети,
и сваки језик који се против тебе подигне
на суду ћеш оборити.

То је баштина слугу Господњих
и правда њихова од мене – говори Господ.

55

Обиље милости Господњих

- ¹ О, сви жедни, приступите води,
и који новац немате, приступите,
купујте и једите,
и приступите, купујте
без новаца и без плаћања,
вино и млеко.
- ² Зашто да трошите новац на нешто што хлеб није,
и зараду своју на нешто што заситити неће?
Мене послушајте и јешћете што је добро,
и душа ће се ваша наслађивати кртином.
- ³ Ухо приклоните и мени приступите;
слушајте и душа ваша ће живети.
Па ћу с вама склопити савез вечни,
Давиду обећаних милости.
- ⁴ Ево, њега сам дао да буде сведок народима;
владар и заповедник народима.
- ⁵ Ево, пук који га не познајеш позваћеш;
пук који тебе не познаје похрлиће теби
ради Господа Бога твојега
и за Светитеља Израилјева
који ти је дао достојанство.“

Господ је близу

- ⁶ Тражите Господа док се може наћи!
Призивајте га док је близу.
- ⁷ Нека опаки пут свој остави
и никоговић своје замисли,
и нека се Господу врати, а он ће му се смиловати;
и Богу нашем зато што умножава праштање.
- ⁸ „Јер, замисли ваше нису замисли моје,
и путеви моји нису путеви ваши
– говори Господ.

⁹ Него, колико је небо над земљом високо,
толико су путеви моји високо над путевима
вашим,
а замисли моје изнад замисли ваших.

Моћ Господње речи

¹⁰ Јер као што киша пада
и снег са небеса
и не враћа се пуста,
него натапа земљу,
те бива плодна и родна;
па даје семе ономе који сеје и храну ономе који
једе,

¹¹ таква је реч моја што из мојих уста излази,
неће ми се вратити празна,
него ће учинити оно што ми се свиђа
и напредоваће ради чега сам је послао.

Запис о будућем благослову

¹² Да, с радошћу ћете отићи,
и у миру ћете бити вођени.
Планине и брегови
клицаће пред вама весело,
и свако дрво зелено
запљескаће длановима.

¹³ Уместо трња ће расти чемпреси,
уместо коприве ће расти мирта.
И биће ради Господњег имена,
ради знака вечнога, неразоривога.“

56

Бог прихвата неприхваћене

¹ Говори Господ:
„Држите право
и чините правду,

јер од мене се приближава спасење
и биће објављена правда моја.

² Блажен је човек који чини ово,
и син човечији који то држи,
који пази на суботу да је не оскрнави,
и пази на руку своју да никаква зла не учини.“

³ Нека туђинчев син који је прионуо уз Господа не
казује говорећи:

„Господ ме је јамачно одвојио од свог народа.“
И евнух нека не говори:
„Ја сам суво дрво.“

⁴ Јер говори Господ:
„Евнусима који пазе на суботе моје
и бирају што је мени угодно,
и који се држе савеза са мном;

⁵ њима ћу дати у Дому моме
и међу зидовима мојим
спомен и име боље него синовима и ћеркама,
даћу им вечно име, неразориво.

⁶ А туђинске синове који су прионули уз Господа
да му се клањају и да љубе име Господње
и да му буду слуге, сви који пазе на суботу
да је не оскрнавe и који се држе савеза са мном;

⁷ њих ћу довести на свету гору моју,
и обрадоваћу их у мом Дому за молитву.
Свеспалнице њихове и жртве заклане
биће ми по вољи на жртвенику моме.

Јер ће се Дом мој звати
'Дом за молитву свим народима'.

⁸ Господар Господ
који сакупља изгнане Израиљце
вели: „Још ћу их сакупити
сврх већ сакупљених.“

Против недостојних главара

- ⁹ Све животиње пољске, дођите да једете,
све животиње шумске.
- ¹⁰ Сви његови стражари су затајили,
сви они не схватају,
пси безгласни, да лају не могу.
Сањиво се излежавају, воле да дремају.
- ¹¹ И то: прождрљиви су пси,
не умеју да се насите.
И они су пастири неразборити,
сваки од њих на свој пут окреће,
сваки за грабежом својим себично.
- ¹² „Дођите, донећу вина,
и напићемо се жестока пића.
Као данас и сутра ће бити:
обиље врло велико!“

57

- ¹ Праведник гине
и никога то не узбуђује.
И смерни људи бивају одвођени
и нико не разабире
да праведник бива одведен пред зло,
- ² да уђе у мир.
Почивају на лежајима својим
ко је ишао исправно.
- ³ „А сад се примакните амо,
синови гатарини,
потомство прељубничко, смрдљиво.
- ⁴ Над ким се шегачите?
Над ким се бекељите?
Плазите језик?
Нисте ли ви деца бунтовна,
потомство лажљиваца,

5 који се успаљују међу храстовима,
под сваким дрветом зеленим,
жртвујући децу по долинама,
под каменим раселинама?“

Пророк тугује због идолопоклонства

6 „На вододерини твоја је рака.
Оне, оне су твоји међаши.
Управо њима изливаш жртве наливне,
спаљујеш житну жртву.
Зар оне да ми се свиде?

7 На гору високу и уздигнуту
свој си лежај поставила,
па си се тамо попела
да кољеш жртву закланицу.

8 Уз врата и довратке
свој си запис поставила.
Далеко од мене си разоткрила
и на висине лежај свој наместила,
те се погађала са онима које волиш
да легнеш с њима, да осетиш снагу.

9 И ходочастиш цару у помазању,
и умножаваш своја мира;
и послала си своје известиоце издалека
и спустила до Света мртвих.

10 Изнурила си себе многим путовањима својим.
Ниси рекла: 'То је таштина!'
Стекла си јакост нову,
зато ослабила ниси.

11 Па кога си се уплашила и побојала,
те си слагала?
И ниси се мене сетила,
ниси себи на срце ставила.
Нисам ли ја ћутао и од века,
па се мене побојала ниси?

- 12 Ја ћу објавити твоју правду,
и дела ти твоја користити неће.
13 Кад завичеш, нека те изведу чете твоје.
А све њих ће ветар однети, таштина узети.
Међутим, који се у мене уздају
земљу ће баштинити
и моју свету гору поседовати.“

Песма утешна

- 14 Тада ће се говорити:
„Насипајте! Насипајте! Пут поравнајте!
Мом народу сметње с пута уклоните!“
15 Јер говори Вишњи и Уздигнути,
настањени трајно, а име му је Светитељ:
„Мој стан је узвишеност и светиња,
а са скрушеним сам и с духом пониженным,
да оживим пониженима дух,
да оживим скрушенима срце.
16 Јер се нећу препирати довека,
нити ћу се љутити непрестано,
јер би испред лица мојега ослабио дух
и душе које сам саздао.
17 Кривица његова је грабеж.
Зато сам се наљутио,
и зато га ударио, и у љутини се сакрио;
а он је отишао одметнички,
како га срце његово одвуче.
18 Путеве његове сам видео.
И излечићу га и довести,
и умирићу срце оних који га теше
и који с њим тугују.
19 Стварам речи уснама да проговоре:
Мир! Мир удаљеноме и блискоме
– говори Господ, и њега ћу излечити.
20 А опаки су као море умаласало,

што се успокојити не може,
и из вода својих исталасава
муљ и блато.

21 Нема мира опакима
– говори Бог мој.

58

Беседа о посту

1 Вичи колико те грло носи!

Немој се устезати.

Слично рогу глас свој подигни,
и народу мом злочине његове објави,
и дому Јаковљевом грехе његове.

2 А мене дан за даном траже
и познавању путева мојих жуде,
као пук што делује по правди
и пресуде Бога свога не занемарује.

Ишту од мене праведност на суду,
за близином Божијом жуде.

3 'Зашто смо постили,
кад ти не видиш?

Зашто смо мучили душу своју,
а ти не знаш?'

Гле, у дан поста вашег ви згрћете како вам се хоће,
а све ваше раднике тлачите.

4 Гле, ви постите да бисте се препирали и наметали,
да бисте злехудога песницом ударили.

Немојте као данас постити,
онда ће се на висинама чути глас ваш.

5 Зар је такав пост што сам га изабрао,
дан кад мучи човек душу своју,
да се главом својом савија ничице као рогоз,
и кострет и пепео проспе под себе?

Зар ћеш то постом звати

и даном што је Господу по вољи?

⁶ Није ли ово пост што сам га изабрао:
одрешити везе над злехудим,
развезати у јарам свезане,

дати слободу потрвенима,
и сваки јарам да буде изломљен?

⁷ Није ли да уделиш хлеб свој гладноме,
да у дом доведеш бескућника,
кад видиш гола да га оденеш,
и од родбине своје да се не кријеш?

⁸ Тада ће као зора сијати светлост твоја
и здравље ће твоје брзо бујати,
и правда ће твоја испред тебе ићи,
а слава Господња ће те пратити.

⁹ Кад повичеш, Господ ће одговорити;
завапићеш, а он ће рећи: 'Ево ме!'

Ако из своје средине уклониш јарам,
прст претећи и беседу преступничку,

¹⁰ и због гладног се узбуди твоја душа,
и наситиш душу намучену;

тада ће се светлост твоја подићи у тами,
и тамнина твоја биће као подне.

¹¹ И Господ ће те водити без престанка,
и по сухим тлима наситиће ти душу,
и кости ће твоје гипкијима учинити;
и бићеш као врт заливан

и као студенац чије воде усахнути неће.

¹² И вековне развалине саградиће за себе,
утемељене од колена до колена,
а тебе ће звати 'Онај који пукотине зазиђује',
'Обновитељ друмова према насељима.'

Запис о суботи

- 13 Ако одвратиш своју ногу од суботе,
да у свети дан мој не радиш што се теби свиђа,
и да суботу назовеш милином,
светињу Господњу прослављеном,
а славу његову одвојеном од послова,
да на својим путевима
не обављаш што ти се прохте,
и да не говориш *непромишљене* речи;
14 тада ће ти омити оно што је Господње,
пројахаћеш са мношћом по узвишицама на земљи,
па ћу те хранити оним што си наследио
од Јакова, претка твојега –
јер су то казала уста Господња.“

59

Псалам пророка Исаије

- 1 Гле, није рука Господња окраћала да не спасава,
нити је ухо његово оглухнуло да не чује;
2 него ваше кривице јесу преграда
између вас и Бога вашег,
и греси ваши заклањају лице његово од вас
да вас не чује.
3 Јер шаке су ваше крвљу загађене,
и прсти су ваши у злочину,
усне ваше говоре превару,
језик ваш мрмља подлост.
4 На праведност нико не позива,
нити ико по истини суди;
уздају се у ништавило, и говоре речи испразне;
муку зачињу, неваљалство рађају.
5 Јаја гујина легу
и мрежу паукову плету;
од њихових ко поједе јаја, тај умире;
а ако га разбије, гуја се излегне.
6 Њихово плетење није за одевање,

њихове израђевине нису за покривање.
Њихове израђевине дело су преступничко
и шакама својим чине насиље

⁷ Њихове ноге у зло трче
и хитре су да проливају невину крв.
Мисли њихове мисли су преступничке,
пустош је и пропаст на друмовима њиховим.

⁸ Пут ка миру они не познају,
на стазама њиховим праведности нема.
Изопачили су своје угажене путеве,
ко по таквом путује, мир не упознаје.

⁹ Зато се право од нас удаљило,
и праведност до нас не допире.
Надали смо се светлости, а гле, тама;
сјајном сјају, а ходамо по мраку дубоком;

¹⁰ по зиду пипамо као слепи,
и тапкамо као да смо без очију;
у подне се спотичемо као да смо у сумраку;
у обиљу смо као да смо мртви;

¹¹ сви ми мумламо као да смо медведи
и гукањем гучемо као да смо голубови.
Очекујемо суд, а њега нема,
спасење – удаљило се од нас.

¹² Јер много је наших побуна пред тобом,
и греси наши сведоче против нас.
Заиста, ми увиђамо побуне своје
и упознали смо кривицу своју.

¹³ Побунили смо се и Господа се одрекли,
одметнули се од Бога нашега;
говорили смо речи подле и отпадничке,
измишљотине и одвајање, из срца речи лажљиве.

¹⁴ И тако је право потиснуто,
и правда је далеко одгурнута,
јер истина је јавно посрнула,

и честитост проћи не може.

- 15 Истина бива черупана,
и ко се зла клони, бива оробљен.

А Господ види и то је зло пред њим
јер правице нема.

- 16 И види: нема човека.
И запањи се што заступника нема.

Онда се ослободи мишица његова,
и би му потпора праведност његова.

- 17 Праведност је навучао као оклоп,
и на глави му је спасење као кацига,
а одећу осветничку је навучао као одору,
и ревношћу се огрнуо као плаштом.

- 18 Према оном што су заслужили
њих ће намирити;
према оном што су заслужили,
зато што су насртали, зато што су мрзели,
њих ће намирити,
према оном што су жудели,
што су заслужили.

- 19 И видеће са запада име Господње,
и са истока сунчевога славу његову,
јер ће доћи као бујица,
Дух Господњи њу ће подстицати.

- 20 „А Откупитељ ће доћи Сиону
и онима који се у Јакову одврате од преступа
– говори Господ.

Запис о Духу и речи

- 21 Ево, ово је мој савез с њима, говори Господ: Дух
мој, који је на теби, и речи моје, што сам ти их у
уста ставио, неће отићи од уста твојих, ни од уста
потомства твојега, ни од уста потомака потомства
твојега – говори Господ – како сада тако и довека.

60

Устани, Јерусалиме!

- ¹ Устани, засветли, јер долази светлост твоја,
и слава Господња над тобом блиста.
- ² Јер, гле, мрак ће покрити земљу,
и густа тама народе,
а над тобом блиста Господ,
и слава његова над тобом се јавља.
- ³ И пуци иду према твојој светлости,
и цареви према сјају блистања твога.
- ⁴ Обазри се око себе и гледај:
сви се они сакупљају,
синови твоји долазе ти из далека,
и ћерке твоје бивају донесене у наручју.
- ⁵ Тада ћеш гледати и бујати,
и устрептаће и шириће се срце твоје,
јер ће се богатство с мора к теби окренути,
благо туђих народа теби ће пристизати.
- ⁶ Мноштво камила тебе ће прекрити,
једногрбе камиле из Мадидјана и Гефе,
сви ће они доћи из Саве,
донеће злато и тамјан,
и благовестиће певајући похвале Господу.
- ⁷ Сва стада из Кедрa к теби ће се сабрати,
овнови из Навајота теби ће служити;
подизаће се као угодна жртва на жртвенику мом.
И прославићу Дом славности своје.
- ⁸ Ко су они што надлећу као облак тамни,
као голубови према голубњацима својим?
- ⁹ На мене острва чекају,
на челу су им из Тарсиса бродови,

да издалека доведу синове твоје,
сребро њихово и злато њихово с њима,
за име Господа Бога твојега,
за Светитеља Израилјева
који те је славним учинио.

10 Синови странаца градиће тврђаве твоје
и цареви њихови тебе ће опслуживати,
јер сам те ударио у срдњи својој,
а смиловао сам ти се по расположењу својем.

11 Вратнице ће твоје свагда отворене бити,
дању и ноћу затварати се неће,
да би пропустиле благо туђинских народа
и цареве њихове који их предводе.

12 Та пропашће пук и царство
који теби не буду служили,
и ти ће пуци бити потпуно затрти.

13 Слава ливанска доћи ће теби:
чемпрес, брест и шимшир скупа,
да украсе место Светилишта мојега,
да учине часним место испод ногу мојих.

14 И ићи ће према теби погнути синови тлачитеља
твојих,
и падаће ка твојим стопама сви који су те
презирали.

А тебе ће назвати: 'Град Господњи',
'Сион Светитеља Израилјева.'

15 Уместо да будеш напуштен
и омрзнут и избегаван,
поставићу те да будеш понос вечни,
веселе од рода до рода.

16 И сисаћеш млеко страних народа,
и царске груди ће те дојити,

и знаћеш да сам ја Господ, Спаситељ твој,
Откупитељ твој, Силни Јаковљев.

17 Уместо бронзе доведићу ти злато,
и уместо гвожђа доведићу ти сребро,
и уместо дрвета бронзу,

и уместо камена гвожђе,
а за надзорника ћу ти поставити Мир,
и управитељ твој биће Правда.

18 Више се неће чути о насиљу у твојој земљи,
о тлачењу и рушењу у границама твојим.

И зидине твоје зваћеш 'Спас',
и вратнице твоје 'Прослављање'.

19 Више ти неће бити сунце као светлост дању,
нити ће сјај месеца да ти светли.

Него ће ти Господ бити светлост вечна
и Бог твој славност твоја.

20 Сунце твоје залазити више неће,
ни месец ти се помрачити неће,
него ће ти Господ вечна светлост бити,
и навршиће се дани жалости твоје.

21 И у народу твоме сви ће бити праведници,
довека ће земљу заузимати,
изданак насада мога,
израда руку мојих,
славности ради.

22 Од најмањег постаће хиљада,
од ситнога један моћни пук.

Ја, Господ,
чинићу брзо у време погодно.

61

Пророково посланье

1 Дух је Господњи нада мнош; он ме је помазао,

да јавим Радосну вест понизнима.
Послао ме је да превијем у срцу сломљене,
да најавим слободу заробљеницима,
утамниченима да ће им престати сужањство;

² да од Господа најавим годину помиловања,
и од Бога нашега дан освете;
да утешим све ожалошћене,

³ да усправим ожалошћене на Сиону,
да им дам накит уместо пепела,
уље за весеље уместо жалости,
одећу за похвалу уместо духа тужнога;
и њих ће звати:

’Храстови правдини,
Засад Господње славности’.

⁴ И саградиће древне развалине,
и подићи места похарана,
и обновиће градове,
пустошене од колена до колена.

⁵ И туђинци ће стајати
и стада ваша напасати,
и синови странаца биће ратари ваши
и виноградари ваши.

⁶ А ви ћете се звати: ’Свештеници Господњи’.
Говориће вам се: ’Служитељи Бога нашега’.
Јешћете благо туђинских народа
и загосподарићете славом њиховом.

⁷ Уместо вашег двоструког ниподаштавања и
срамоте,
одредиће им се да се веселе за вас,
који ћете у њиховој земљи
наследити двоструко,
којима ће бити радост вечна.

⁸ Јер ја, Господ, волим право,
мрзим грабеж уз жртву свеспалницу,
а даћу им плату одистинску,
и склопићу с њима савез вечни.
⁹ И знаће се међу пуцима потомство њихово,
усред народа нараштаји њихови.
Сви који их виде схватиће да су они потомство
што га је благословио Господ.“

¹⁰ Усхићен сам врло у Господу,
кличе душа моја у Богу моме,
јер ме је оденуо хаћином спасења,
огрнуо ме је плаштом праведности,
као женик кад на себе венац стави
и невеста кад се накитом украси.
¹¹ Јер као што земља истерује клице своје,
и као што семе у врту клија,
тако ће Господар Господ учинити
да проклија правда и похвала пред свим пуцима.

62

Божија обећања Јерусалиму

¹ Сиона ради ућутати нећу
и због Јерусалима одмора ми нема,
док његова праведност као бљесак не сине,
и спасење његово као буктиња се не разбукти.
² И пуци ће видети праведност твоју,
сви цареви славу твоју.
А тебе ће новим именом назвати,
како то буду уста Господња одредила.
³ И бићеш венац блистави у Господњој руци,
и турбан царски на длану Бога својега.
⁴ Више ти се неће говорити: „Остављена“,
нити ће се земљи твојој говорити: „Опustoшена“,

него ће те звати: „Милина моја“,
а земљу твоју: „Удата“.

Јер ћеш Господу милина бити,
и земља ће твоја мужа имати.

⁵ Јер као што се младић жени девицом,
твој Саздаатељ ће се оженити тобом,
и као што се женик весели невести,
веселиће се теби Бог твој.

⁶ По зидовима твојим, Јерусалиме,
стражаре сам распоредио.

По цео дан и по целу ноћ
они неће заћутати никако.

Они подсећају Господа,
њима починка нема.

⁷ Не дајте му да почине док не учврсти и устроји
Јерусалим,
да он буде земљи на похвалу.

⁸ Заклео се Господ десницом својом
и снажном мишицом својом:

„Више неће дати жито твоје
да га једу непријатељи твоји,
ни да синови туђински пију твоје вино
на чему си се ти трудио.

⁹ Него који су га жели, ти ће га и јести,
Господа хвалиће;
и који су га брали, ти ће га и пити
у предворју мојега Светилишта.“

Песма за завршетак

¹⁰ Прођите! Прођите кроз вратнице!
Поравнајте народу пут!
Насипајте! Насипајте друм!
Уклоните камење!

Подигните народима знамење!

11 Ево, Господ се гласи
до земљиних крајева:
„Реците ћерки сионској:
’Ево, Спас твој долази.
Ево с њим је плата његова,
испред њега најамнина његова.”

12 Они ће се звати:
„Свети народ“, „Откупљени Господом“,
а тебе ће звати: „Тражени“,
„Град неостављени“.

63

Гнев и погибија

1 Ко је тај што из Едома долази,
из Восоре у огртачу јарком,
онај украшени у одећи својој,
који корача у пуној снази?

– „Ја сам који говори о правди,
велик кад спасава.“

2 Зашто ти је одело црвено
и хаљине твоје као да си у муљари газио?

3 – „Цедио сам, по каци газио,
од народа са мношвом ни човека,
и у гневу њих сам изгазио,
и у јари својој њих сам изгњечио.
А што је из њих шикљало мој огртач је попрскало,
те сам испрљао сву одећу своју.

4 Јер је у мом срцу дан када се светим,
и дошла је година када откупљујем.

5 И гледам, а нема ко да помогне;

збуњен бивам, а ослонца нема.
И спасла ме је десница моја,
и срџба моја ослонац ми била,
⁶ те сатирем народе у гневу свом,
и срџбом својом сам их опио,
а оним што из њих шикља земљу сам натопио.“

Бог и његов народ

- ⁷ Господње ћу милости помињати,
похвалу Господњу према свему
што нам је урадио Господ,
и добро умножено дому Израиљеву,
што нам га је урадио по самилости својој
по обиљу милости своје.
- ⁸ И рекао је: „Доиста су мој народ,
синови који неће изневерити“,
па је њима Спаситељ постао.
- ⁹ У свим невољама њиховим и он беше у невољи;
анђео што пред њим стоји их је спасао.
Својом љубављу их је спасао
и сам их својим милосрђем откупио
и дигао и носио у све дане од века.
- ¹⁰ А они се сами одметнуше,
Светог Духа његовог жалостише.
И он им се преокрену у непријатеља;
он лично против њих зарати.
- ¹¹ Тад се давних присетише дана,
Мојсија, његовог народа.
Где је онај који им из мора извлачи
пастира за своје стадо?
Где је онај који ће у њега сместити
свога Духа Светога?
- ¹² Који је Мојсијевом десницом управљао
преко своје мишице славносне?

Који воду пред њима располуту
да своје име вечним учини?

13 Који њима управља по дну морскоме
као коњем по пустињи,
није било спотицања?

14 Слично стоци што у долину силази,
Дух Господњи их је успокојио.
Ти си тако водио народ свој,
и преславно име стекао си себи.

15 Погледај с небеса и види
из твога светог и преславног Пребивалишта.
Где је твоја ревност и твоја сила,
навала ожалошћености твоје
и милосрђа твојега?
Мени ли се ускраћују?

16 Та, ти си Отац наш,
јер Аврахам нас спознао није,
и Израиљ нас препознао није,
ипак, Господе, ти си Отац наш,
Откупитељ наш, од вечности је име твоје.

17 Зашто нас, Господе, одводиш од твојих путева,
тврдим чиниш срце наше спрам страха од тебе?
Врати се због својих слугу,
због племена што су ти баштина.

18 Њу је народ твој тек за кратко запосео,
али изгазише Светилиште твоје противници
твоји.

19 Већ одавна слични смо постали
онима над којима ти ниси,
над којима се твоје име не призива.

64

1 О, разведри небеса и сиђи,
нека се пред тобом планине затресу.

- ² Као кад се ватра по грању запали,
ватра закува воду:
нека душмани твоји схвате име твоје,
нека пуци задрхћу пред тобом.
- ³ Што ти чиниш то застрашује;
неочекивано си сишао,
пред тобом се затресле планине.
- ⁴ Од како је века нису чули,
нису слушали, око није видело,
да бог неки осим тебе учини
онима који од њега очекују.
- ⁵ Сусретљив ти си према раздраганима који чине
правду,
на путевима твојим сећају се тебе.
Гле, ти си се разљутио,
грешили смо на њима,
а били бисмо спасени.
- ⁶ И постали смо сви ми као нешто нечисто,
и као огртач са женским одливом све су
праведности наше,
и сви смо ми као лишће кад опадне,
и кривице наше као ветар нас однесу.
- ⁷ И никог нема да призива име твоје,
да се подигне и на тебе ослони,
зато што си лице своје од нас сакрио
и растапаш нас кривицама нашим.
- ⁸ Па ипак, Господе, ти си Отац наш;
ми смо глина, а ти нас обликујеш,
и сви смо ми руке твоје дело.
- ⁹ Не срди се, Господе, исувише,
и немој стално помињати недела.
Ево, погледај нас:
сви смо ми народ твој.
- ¹⁰ Опустели су свети градови твоји,
Сион је опустео, Јерусалим је опустошен.

- 11 Храм, светиња наша и понос наш;
у чему су те хвалили преци наши,
постао је згариште
и све драгоцености наше су сатрте.
- 12 Зар ћеш ово мирно гледати, Господе?
Ћутаћеш и још више понижавати?

65

Против идола, а за Јерусалим

- 1 „Потражили су ме који нису питали,
нашли су ме који нису искали.
Рекао сам: 'Ево ме! Ево ме!'
пуку који моје име призивао није.
- 2 Руке своје пружао сам ваздан
према народу одметничком,
који путем неваљаним хода
по својим замислима;
- 3 народу који ме у лице
изазива стално,
жртве приносе по вртovima
и каде на опекама,
- 4 бораве по гробовима,
ноћ проводе по скривеним местима,
једу месо свињско
и дробе гадости у зделе своје;
- 5 који говоре: 'Себе се држи!
Не приступај мени, јер сам од тебе светији.'
Ови су дим у носу мом,
ватра што поваздан гори.
- 6 Ево, записано је преда мнош,
нећу ућутати док не намирим,
а намирићу у недра њихова.
- 7 Кривице ваше и кривице отаца ваших,
заједно су – говори Господ –

јер они каде по горама
и руже ме по узвишицама.
И некадашње дело њихово
одмерићу у недра њихова.“

⁸ Говори Господ:

„Као кад се стиче сок у грозду,
па се каже: 'Не затири га.
У њему је благослов',
тако ћу учинити ради својих слугу:
нећу све то затрти.

⁹ И извешћу из Јакова потомство,
и из Јуде мојих гора поседника,
и то ће избраници моји баштинити,
и слуге моје тамо ће се настанити.

¹⁰ И Сарон ће постати за овце пландиште,
и долина Ахор* за говеда почивалиште –
народу мојем који мене тражи.

¹¹ А ви, који сте Господа оставили,
који сте свету гору моју заборавили,
који Гаду† трпезу постављате,
и који наливe изливате на олтар Менију‡ –

¹² за вас одредио сам мач
и да се сви савијете ради клања.
Зато што сам звао и одговорили нисте,
што сам говорио и слушали нисте.
Него сте чинили оно што ја сматрам да је зло,
изабрали сте оно што ми није угодно.“

¹³ Зато говори Господар Господ:

„Ево, слуге моје ће јести,
а ви ћете гладовати.
Ево, слуге моје ће пити,

* **65:10** Долина Ахор – Долина пропасти, позната из догађаја око Јерихона и Аја. † **65:11** Божанство среће. ‡ **65:11** Божанство судбине.

а ви ћете жедни бити.

Ево, слуге моје ће се радовати,

а ви ћете се стидети.

14 Ево, слуге моје ће се веселити

због добра у срцу,

а ви ћете викати

због бола у срцу,

и туговаћете због сломљеног духа.

15 И оставићете име своје

да њим куну моји изабраници:

и нека те усмрти Господар Господ!

А слуге ћу своје другим именом назвати.

16 Широм земље ко се буде благосиљао,

нека се благосиља Богом верним.

И ко се буде заклињао широм земље,

нека се заклиње Богом верним.

Наиме, пређашње невоље ће бити заборављене,

и зато ће бити од очију мојих сакривене.

Нова небеса и нова земља

17 Јер, гле, ја стварам

небеса нова и земљу нову,

и пређашње се помињати неће,

и на ум вам то падати неће.

18 Стога веселите се и кличите

од колена до колена за оно што стварам.

А ево, ја стварам од Јерусалима клицање

и од народа његова весеље.

19 И клицаће у Јерусалиму,

и веселиће се у мом народу;

и више у њему чути се неће

глас који оплакује и глас који вапи.

20 Тамо више неће бити

одојчета краткога живота,

ни старца који не би навршио дане своје,
јер ће младић као стогодишњак умирати,
и стогодишњи грешник
проклетим ће се сматрати.
21 И куће ће градити и настањивати,
и винограде садити и род њихов јести.
22 Неће једни градити, а други настањивати;
неће једни садити, а други јести.
Него ће као трајање дрвета
бити трајање народа мојега,
а дела својих руку
користиће изабраници моји.
23 Неће се мучити напразно,
нити ће рађати за ужас,
јер они ће бити потомство благословених од Господа
и изданци њихови с њима.
24 И биће пре него што ће призвати,
а ја ћу им одговорити;
још док буду говорили,
ја ћу их услишити.
25 Вук и јагње заједно ће се напасати,
и лав ће слично волу сламу јести,
а змији ће прашина бити за храну.
Они зло чинити неће, и потирати неће
нигде на светој гори мојој
– говори Господ.“

66

Упозорење

1 Говори Господ:
„Небеса су престо мој,
а земља постоље за ноге моје.
Какву кућу ћете ми саградити?
И где је место мога почивања?

2 Па све је то рука моја начинила
и све је то постало
– говори Господ.

А на кога ћу погледати?
На исцрпљенога и на духовно сломљенога,
и онога који дрхти пред мојом речи.

Против наонаких жртава

3 Тај што коље вола,
ко човека да убија,
и ко жртвује овцу,
као да се псом скрнави;
тај што доноси принос,
ко да крв свињску приноси,
ко кади тамјаном,
тај идола благосиља.

То су они изабрали за своје путеве
и гадости њихове по вољи су души њиховој.

4 Ја ћу такође изабрати да им додијавам:
довешћу на њих то од чега зазиру.
Зато што сам звао, а одговора није било;
говорио сам, а слушали нису;
него су чинили што ја злом сматрам,
и бирали оно што ми није угодно.“

Господ долази да ускоро суди

5 Послушајте реч Господњу,
ви, који дрхтите од његове речи:
„Говоре ваша браћа, мрзители ваши,
који вас гоне због имена мојега:
'Нека се прослави Господ,
те да видимо вашу радост.'
И они ће постиђени бити.

6 Глас граје из града,
глас из храма –
глас је Господа који намирује

накнаду непријатељима својим.

⁷ Пре него што ју је заболело,
она је родила;
пре него што је бол на њу дошао,
она је на свет мушкарца донела.

⁸ Ко је тако нешто чуо?
Ко је овако нешто видео?
Може ли земља у једном дану
да роди читави пук?
Да бол одједанпут жагне,
па да Сион синове своје роди?

⁹ 'Зар ја, који отварам материцу,
па да не рађам? – говори Господ.
Зар ја, који дајем да се рађа,
па да будем јалов? – говори Бог твој.'

¹⁰ Радујте се због Јерусалима,
и кличите у њему, сви који га волите.
Веселите се с њим, веселите се
сви који сте туговали над њим;

¹¹ да будете надојени и насићени
на дојкама утехе његове,
да се насишете и насладите
из обиља славе његове.“

¹² Јер говори Господ:

„Ево, ја ћу га досегнути миром који је као река,
и славом народа која је као поток набујали.
И његову одојчад ће у наручју носити
и на коленима миловати.

¹³ Као човека кога мајка његова теши,
тако ћу и ја вас тешити,
и бићете утешени у Јерусалиму.“

¹⁴ И видећете и веселиће се срце ваше,
и као трава процветаће кости ваше,

и познаће се рука Господња
на слугама његовим, и последице њихове
на непријатељима његовим.

15 Јер, гле, Господ у огњу долази,
као олуја су бојна кола његова,
вратиће у гневној разјарености својој
и карању његовом, у огњу распаљеном.

16 Јер ће Господ судити огњем
и мачем својим сваком људском бићу,
те ће многи од Господа погинути.

Против отпадника

17 „Посвећују и прочишћавају сами себе у вртовима
иза 'оне једне у средини'; једу свињетину и гадости и
мишеве: заједно ће скончати – говори Господ.

18 А ја знам дела њихова и намере њихове.

Господња слава међу пуцима

Долази време да се саберу сви пуци и сви језици, па
ће доћи и славу моју гледати.

19 И њима ћу поставити знак, те од оних који су се
измакли, од њих ћу послати пуцима: у Тарсис, Фул
и Луд – познатим стрелцима – у Тувал и Грчку, на
острва далека где се није чуло што се о мени чује, и
где се слава моја није видела. И они ће пуцима славу
моју објављивати.

20 И они ће довести сву браћу вашу из свих
туђинских народа, принос за Господа: на коњима и на
колима и у носилкама и на мазгама и на једногрбим
камилама на свету гору моју, Јерусалим – говори
Господ – као што синови Израилеви приносе принос
у чистој посуди у Дому Господњем.

21 Па ћу и од њих узети за свештенике, за Левите –
говори Господ.

²² Јер као што ће преда мношвом стајати небеса нова и земља нова, што ћу ја начинити – говори Господ – тако ће стајати потомство ваше и име ваше.

²³ И од младог месеца до младог месеца, и од суботе до суботе, долазиће свако биће на поклоњење пред лицем мојим – говори Господ;

²⁴ и излазиће и гледаће лешеве људи који су се од мене одметнули, јер црв њихов не умире и огањ се њихов не гаси; и биће за презир сваком створењу.“

Biblica® Нови српски превод, слободна права
The Holy Bible in the Serbian language, Biblica® Open
New Serbian Translation Cyrillic 2017

copyright © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Language: Српски/ Srpski (Serbian)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Ово Свети писмо или „Дело“ је доступна под међународном лиценцом Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). Да бисте видели ову лиценцу, посетите <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> или пошаљите писмо на адресу: Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc. Сваки пут када користите жиг Biblica® морате да имате писану дозволу од Biblica, Inc. Имате дозволу да копирате и дистрибуирате ово дело, све док га не мењате и задржавате наслов какав јесте, који укључује заштићени знак “Biblica®”. Измене или превођење овог дела ће створити изведено дело, које ће захтевати да уклоните заштићени знак Biblica®. Када објавите ово изведено дело, морате да наведете које сте промене направили тамо где људи могу да их виде, на пример на интернет страници. Такође, морате да покажете одакле је оригинално дело: „Оригинално дело Biblica, Inc. је бесплатно доступно на www.biblica.com и open.bible.”

Без обзира да ли користите ово дело без промена или направите изведено дело, изјава о ауторским правима мора да буде наведена на насловној страни или страни о ауторским правима дела/произведеног дела на следећи начин:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Такође, морате да понудите свој изведени рад користећи исту лиценцу (CC BY-SA) и правила.

Уколико желите да обавестите Biblica, Inc. у вези са вашим преводом овог дела, молимо вас да нас контактирате на <https://open.bible/#feedback>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Нови српски превод, слободна права™

Ауторска права © 2005, 2017 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Serbian Translation™

Copyright © 2005, 2017 by Biblica, Inc.

“Biblica” је заштићени знак регистрован од стране Biblica, Inc у Заводу за патенте и жигове Сједињених Америчких Држава. Користи се са дозволом.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trade-mark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/#feedback>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 20 May 2025 from source files dated 21 May 2025

c1df326b-f9ae-5728-a9ee-0b561c122248